

Algemene Rekenkamer Curaçao

De voorzitter en leden
van de Staten van Curaçao
Wilhelminaplein
Alhier

Uw nummer: Uw brief van: Ons nummer:
063/12/CUR

Willemstad, 31 oktober 2012

Onderwerp:
rapport van bedenkingen en opmerkingen
bij de jaarrekening 2010 (01-01-2010 tot 10-10-2010)
van de Algemene Dienst van het eilandgebied Curaçao

Per 10 oktober 2010 is het Eilandgebied Curaçao land geworden. In de plaats van het Bestuurscollege en de Eilandsraad, zijn de Raad van Ministers en de Staten gekomen. De werkzaamheden van de Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen zijn per 10 oktober 2010 voortgezet door haar opvolger, de Algemene Rekenkamer Curaçao (de Kamer). De Kamer is geen regeling bekend op basis waarvan dit rapport, dat handelt over het Eilandgebied Curaçao, verder dient te worden afgehandeld. Onder deze omstandigheden acht de Kamer de aanbieding aan de Staten van Curaçao het meest voor de hand liggen.

Hierbij biedt de Algemene Rekenkamer Curaçao uw College het definitieve rapport aan, bevattende de bedenkingen en opmerkingen van de Kamer bij de jaarrekening 2010 van de Algemene Dienst van het Eilandgebied Curaçao.

K.E. Ersilia RA
Secretaris

F.H. Breedijk
Voorzitter

**Rapport van bedenkingen en opmerkingen bij de
jaarrekening 2010 (01-01-2010 tot 10-10-2010) van de
Algemene Dienst van het eilandgebied Curaçao**

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Samenvatting	5
3	Algemeen	7
3.1	Wettelijk kader	7
3.2	Benaming van de rekeningen	7
3.3	Indiening van de rekening	8
3.4	Vaststelling rekeningen door de Eilandsraad	8
3.5	Reikwijdte en diepgang van het onderzoek	8
3.6	Verrichte werkzaamheden	9
4	Financieel beheer	10
4.1	Definitie	10
4.2	Het financieel beheer eilandgebied Curaçao	10
4.3	Het financieel beheer in de toekomst Land Curaçao	10
5	Bevindingen jaarrekeningen	12
5.1	Bevindingen accountantscontrole	12
5.2	Inrichting en informatiewaarde van de jaarrekening	12
5.3	Fouten in de jaarrekening	13
5.3.1	Materiële vaste activa (toelichting op pagina 19).	13
5.3.2	Kapitaalverstrekking bedrijven, NV's en andere instanties (toelichting op pagina 21)	13
5.3.3	Verstekte langlopende geldlening u/g (toelichting op pagina 22)	14
5.3.4	Rekening-courantsaldi met bedrijven en NV's (specificatie en verloop op pagina 23)	14
5.3.5	Debiteuren (toelichting op pagina 23)	15
5.3.6	Reserves en voorzieningen (toelichting op pagina 25 en 26).	15
5.3.7	Voorzieningen (toelichting pagina 27, 28 en 29)	16
5.3.8	Langlopende schulden	16
5.3.9	Viottende passiva	17
5.3.10	Schuldvergelijking Land (toelichting op pagina 31)	17
5.3.11	Verlies- en winstrekening economische categorie (pagina 12)	17
5.3.12	Gewone Dienst	17
5.3.13	Kapitaaldienst	18
5.3.14	Verdeeldienst 2010	19
5.3.15	Kapitaallasten	19
5.4	Het exploitatiesaldo	20
5.5	De begrotingsuitvoering	21
5.6	Balansposten	23
5.6.1	Deelnemingenbeleid	23
5.6.2	Deelnemingen	24
5.6.3	Verstekte langlopende leningen Ang 150.588.051	25
5.6.4	Debiteuren	25
5.6.5	Liquide middelen	25
5.6.6	Eigen vermogen - Algemene reserve	25
5.6.7	Voorzieningen	26
5.6.8	Viottende passiva	27
5.6.8.1	Crediteuren	28
5.7	Gewone Dienst – Exploitatierkening	28
5.7.1	Hoofdfunctie 2 – uitgaven Stichting Wegenfonds Curaçao	28
5.7.2	Hoofdfunctie 3 – Curaçao Economic Participation Fund	30
5.7.3	Hoofdfunctie 4	30
5.7.3.1	Bekostiging van het onderwijs	30
5.7.4	Hoofdfunctie 6 – uitgaven	32
5.7.4.1	1661001 Bijdrage aan BZV wegens ziektekosten van PP-patiënten	32
5.7.5	Hoofdfunctie 7 – uitgaven Volksgezondheid	33
5.7.6	Functie 830 – Bouwgrondexploitatie	34
5.7.7	Hoofdfunctie 9 - inkomsten	35
5.7.7.1	Belastingopbrengsten algemeen	35
5.7.7.2	Speelvergunningrecht hazardspelen	35
5.7.7.3	Dividend	36
5.8	Niet uit de balans blijkende verplichtingen	36
5.8.1	Garanties	36
5.8.2	Claims	36

6	Vervolgonderzoek	38
7	Bezwaren met betrekking tot het gevoerde financieel beheer en de jaarrekening	40
8	Oordeel jaarrekening	41
9	Bijlage 1 - Recapitulatie van de bevindingen en conclusies	42
9.1	Bevindingen	42
9.2	Conclusies	44
10	Bijlage 2 – Gekwantificeerde onrechtmatige uitgaven, getrouwheidsfouten, onzekerheden en ondoelmatige uitgaven (bedragen in miljoen Antilliaanse guldens)	47

1

Inleiding

Per 10 oktober 2010 is het Eilandgebied Curaçao land geworden. In de plaats van het Bestuurscollege en de Eilandsraad, zijn de Raad van Ministers en de Staten gekomen. De werkzaamheden van de Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen zijn per 10 oktober 2010 voortgezet door haar opvolger, de Algemene Rekenkamer Curaçao (de Kamer).

Vanaf 10 oktober 2010 geldt de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao. Noch in deze landsverordening, of enig andere wetgeving, zijn overgangsregelingen opgenomen ten aanzien van onderzoeken door de Kamer die betrekking hebben op de periode vóór 10 oktober 2010. De Kamer heeft voor wat betreft de periode vóór 10 oktober 2010, de keuze gemaakt alleen die zaken te onderzoeken die van groot belang zijn voor het land Curaçao. Onderzoeken naar de jaarrekeningen van het voormalige land de Nederlandse Antillen en het eilandgebied Curaçao vindt de Kamer van groot belang.

De Kamer is geen regeling bekend op basis waarvan dit rapport, dat handelt over de Algemene Dienst van het Eilandgebied Curaçao, verder dient te worden afgehandeld. Onder deze omstandigheden acht de Kamer de aanbieding aan de Staten van Curaçao het meest voor de hand liggend.

Vanwege de ontmanteling van de Nederlandse Antillen heeft het gebruikelijke proces van hoor en wederhoor niet plaatsgevonden.

2

Samenvatting

De Algemene Rekenkamer Curaçao (de Kamer) heeft de jaarrekening 2010 van de Algemene Dienst van het eilandgebied Curaçao onderzocht. Het doel van het onderzoek is het geven van een oordeel over het gevoerde financieel beheer en de verantwoording hierover.

Bij het onderzoek is nagegaan of:

- de verplichtingen, uitgaven en de ontvangsten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de vastgestelde eilandsbegroting;
- er zorg is gedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer;
- de financiële verantwoording in overeenstemming met de daarvoor gegeven voorschriften is opgesteld;
- de financiële verantwoording het gevoerde financieel beheer deugdelijk weergeeft.

Op grond van de gesignaleerde tekortkomingen en bezwaren komt de Kamer tot het oordeel dat zij geen goedkeuring kan hechten aan de jaarrekening 2010 van de Algemene Dienst van het Eilandgebied Curaçao, zoals bedoeld in artikel 134 van de Staatsregeling van de voormalige Nederlandse Antillen

De Kamer benadrukt dat de hieraan ten grondslag liggende oorzaken niet nieuw zijn. De Kamer heeft nog onvoldoende vooruitgang gezien in het wegwerken van de oorzaken die leiden tot de conclusie dat het financieel beheer nog steeds onvoldoende is.

De jaarrekening 2010 is niet door de Stichting Overheidsaccountantsbureau gecontroleerd.

De overige belangrijkste **conclusies** van het onderzoek zijn:

1. De verplichtingen, uitgaven en ontvangsten zijn voor een materieel deel niet tot stand gekomen in overeenstemming met de vastgestelde eilandsbegroting noch met andere wettelijke regelingen.
2. Het financieel beheer is nog niet op orde omdat:
 - a. De jaarrekening niet door de SOAB is gecontroleerd en daarom niet is voorzien van een (goedkeurende) accountantsverklaring.
 - b. De financiële verantwoording niet in overeenstemming met de daarvoor gegeven voorschriften is opgesteld. In strijd met de comptabiliteitsvoorschriften (P.B. 1953, no. 174, zoals gewijzigd) ontbreekt voorts:
 - Een toelichting die aangeeft in hoeverre het bij de begroting vastgestelde te voeren beleid is gerealiseerd (artikel 22 lid 1 van P.B. 1993, no. 95).
 - Een analyse van de belangrijke afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de rekening, alsmede de belangrijke afwijkingen tussen de uitkomst van de rekening over het dienstjaar en die van het vorig dienstjaar (artikel 22, lid 2 van P.B. 1993, no. 95).
 - Een overzicht van de prestaties die het resultaat zijn van de activiteiten waarop de uitgaven betrekking hebben (artikel 22, lid 3 van P.B. 1993, no. 95).
 - Een overzicht van de voor het dienstjaar beschikbare bedragen ten behoeve van investeringen (artikel 22, lid 4 van P.B. 1993, no. 95).
 - Model B, een staat B1 van het personeel (artikel 23, lid a van P.B. 1993, no. 95)
 - Model D, een staat van reserves en voorzieningen (artikel 23, lid a van P.B. 1993, no. 95).
 - Model J, een staat voor de wijziging van de geraamde bedragen van de gewone dienst, kapitaaldienst en verdeeldienst, alsmede de investeringen in het dienstjaar (artikel 23 van P.B. 1993, no. 95).

- Model K, een staat van af- en overschrijvingen die uitsluitend verband houden met de gewone dienst van de algemene dienst geraamde lasten (artikel 23, lid a van P.B. 1993, no. 95).
- c. De jaarrekening 2010 zo veel cijfermatige onjuistheden bevat, dat de jaarrekening niet gebruikt kan worden voor de oordeelsvorming van de gebruiker van de jaarrekening.
- d. De informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is. Hierdoor wordt het op een verantwoorde wijze afleggen van verantwoording door gezagsdragers aan het parlement ernstig bemoeilijkt.
- e. De administratieve organisatie inclusief de interne controle op hoofdlijnen nog niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Dit geldt zowel ten aanzien van de kosten als de opbrengsten. Als gevolg hiervan bestaat onzekerheid over de juistheid en de volledigheid.
- f. Het totaal van de rechtmatigheidsfouten in de jaarrekening als gevolg van begrotingsoverschrijdingen en andere oorzaken Ang 195 miljoen bedraagt. De Kamer merkt hierbij op dat de kans bestaat dat er meer fouten in de jaarrekening voorkomen, omdat de Kamer de jaarrekeningcontrole versneld heeft afgedaan en daardoor minder posten in detail heeft gecontroleerd en omdat de SOAB de jaarrekening 2010 nog niet heeft gecontroleerd.
- g. Het totaal van de gekwantificeerde getrouwheidsfouten in de jaarrekening Ang 907 miljoen bedraagt. De Kamer merkt hierbij op dat de kans bestaat dat er meer fouten in de jaarrekening voorkomen, omdat de Kamer de jaarrekeningcontrole versneld heeft afgedaan en daardoor minder posten in detail heeft gecontroleerd en omdat de SOAB de jaarrekening 2010 nog niet heeft gecontroleerd.
- h. Het totaal van de gekwantificeerde onzekerheden in de jaarrekening Ang 827 miljoen bedraagt. De Kamer merkt hierbij op dat de kans bestaat dat er meer onzekerheden in de jaarrekening voorkomen, omdat de Kamer de jaarrekeningcontrole versneld heeft afgedaan en daardoor minder posten in detail heeft gecontroleerd en omdat de SOAB de jaarrekening 2010 nog niet heeft gecontroleerd.

3 Algemeen

3.1 Wettelijk kader

In het kader van haar werkzaamheden zoals vervat in P.B. 2002 no. 135 van de voormalige Nederlandse Antillen, biedt de Kamer u een exemplaar aan van de jaarrekening van de Algemene Dienst over het dienstjaar 2010 (tot en met 9 oktober 2010) van het voormalige eilandgebied Curaçao.

Op grond van artikel 40 van de Comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden (P.B. 1953 No. 174) is de jaarrekening van de Algemene Dienst van het eilandgebied Curaçao over het dienstjaar 2010 door de Kamer ter controle ontvangen. In artikel 40 wordt gesteld dat over elk dienstjaar een rekening van ontvangsten en uitgaven wordt opgemaakt en door het Bestuurscollege bij de Kamer ter goedkeuring wordt ingediend. Verder wordt in artikel 45 lid 3 van de Comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden duidelijk gesteld, dat bij het ontwerp der eilandsverordening tot vaststelling van het slot van de rekening de volgende documenten moeten worden overgelegd:

- een verklaring van bevinding van het onafhankelijke controleorgaan bedoeld in artikel 134 der Staatsregeling (de Kamer);
- afschrift van het rapport van het onafhankelijke controleorgaan bevattende de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek van de rekening en eventueel daartoe behorende verantwoordingsstukken aanleiding heeft gegeven.

Zoals reeds opgemerkt bestaat er geen overgangsregeling op grond waarvan deze bepalingen hun gelding behouden.

In verband met de invoering van dubbel boekhouden bij het eilandgebied Curaçao zijn bij wet, in afwijking van de bestaande comptabiliteitsvoorschriften, nieuwe regels ingevoerd of toegevoegd. Deze regels zijn terug te vinden in het Experimenteerbesluit comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden (P.B 1992 No. 113 en P.B. 1993 No. 95). Bij haar onderzoek van de rekeningen is door de Kamer mede met deze voorschriften rekening gehouden.

De door de Kamer uit te voeren taken zijn opgenomen in de hoofdstukken III, IV en V van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao 2010.

Eén van de taken is het doen van rechtmatigheidsonderzoek. Bij dit onderzoek wordt nagegaan of:

- de verplichtingen, uitgaven en de ontvangsten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de vastgestelde eilandsbegroting en met andere wettelijke regelingen;
- zorg is gedragen voor een ordelijk en controleerbaar financieel beheer;
- de financiële verantwoordingen het gevoerde beheer deugdelijk weergeven;
- de financiële verantwoordingen overeenkomstig de daarvoor geldende voorschriften zijn opgesteld.

3.2 Benaming van de rekeningen

De jaarrekeningen hebben het opschrift 'Eilandgebied Curaçao jaarrekening' met vermelding van het dienstjaar. Dit doet vermoeden dat het gaat om de jaarrekening van het 'concern' het Eilandgebied Curaçao, i.c. de geconsolideerde jaarrekening van de Algemene Dienst en die van de Veterinaire Dienst en de Dienst Openbare Werken. Omdat het enkel de jaarrekening van de Algemene Dienst betreft, is het beter om dit ook als zodanig te vermelden.

3.3 **Indiening van de rekening**

In artikel 40 van de Comptabiliteitsvoorschriften is bepaald dat de rekening vóór 1 november van het jaar, volgende op de afsluiting van de dienst, ter goedkeuring aan de Kamer moet worden aangeboden. De jaarrekening 2010 is op 8 november 2011 aan de Kamer aangeboden.

3.4 **Vaststelling rekeningen door de Eilandsraad**

De Comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden bepalen in artikel 45 dat het slot van de rekening (het saldo van de Gewone Dienst) bij eilandsverordening door de Eilandsraad wordt vastgesteld. Voorts bepalen de voorschriften dat bij het ontwerp van de eilandsverordening een verklaring van bevinding van de Kamer met betrekking tot de rekening moet worden overgelegd. De laatste vaststelling door de Eilandsraad is die van 2001.

3.5 **Reikwijdte en diepgang van het onderzoek**

Artikel 134 van de Staatsregeling van de voormalige Nederlandse Antillen bepaalt, dat de goedkeuring der rekeningen van ontvangsten en uitgaven zowel voor de Nederlandse Antillen als voor de eilandgebieden wordt opgedragen aan een onafhankelijk orgaan. Deze taak is nader uitgewerkt in de Landsverordening Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen 2002.

De Kamer dient de rekeningen, die een uitvloeisel zijn van het door het Bestuurscollege van het eilandgebied Curaçao gevoerde beheer, te toetsen op de betrouwbaarheid van de posten, de opstelling overeenkomstig de geldende verordeningen en de rechtmatige totstandkoming van de ontvangsten en uitgaven, een en ander ten behoeve van de Eilandsraad.

Goedkeuring door de Kamer strekt tot décharge voor het door het Bestuurscollege gevoerde beheer over de publieke middelen, welke décharge wordt verleend door de Eilandsraad.

Het is hierbij de verantwoordelijkheid van het Bestuurscollege om zorg te dragen voor een ordelijk en controleerbaar beheer. Het Bestuurscollege heeft hiervoor de overheidsorganisaties tot haar beschikking, inclusief de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB), die specifiek belast is met de interne controle ten behoeve van het Bestuurscollege.

De jaarrekening 2009 is de laatste waarbij een accountantsverklaring is afgegeven door de SOAB (op 20 juli 2011). De jaarrekening 2010 is nog niet door de SOAB gecontroleerd.

Enerzijds behoort het tot de taak van de Kamer aandacht te schenken aan recente verantwoordingen en actuele ontwikkelingen ('good government governance'), anderzijds is zij gehouden haar controletaak ook voor de jaarrekeningen van oude jaren verantwoord uit te voeren. In een situatie waarbij sprake is van belangrijke tekortkomingen in het financieel beheer bij de overheden en waarbij bovendien nog niet genoegzaam is voorzien in interne accountantscontrole, kan moeilijk van de Kamer worden verwacht, dat zij in staat is om aan de jaarrekening haar goedkeuring te hechten.

Tijdigheid onderzoek en rapportage door de Kamer

De minister van Financiën heeft de Kamer op 3 april 2012 schriftelijk meegedeeld dat de Kamer drie maanden de tijd had om de controle van de jaarrekening 2010 van het eilandgebied Curaçao (tot 10 oktober 2010) uit te voeren en een rapport uit te brengen. Verder constateerde de minister dat deze termijn was verstreken zonder dat de Kamer een rapport had uitgebracht. De Kamer merkt hierbij het volgende op.

In de comptabiliteitsvoorschriften en de Landsverordening Algemene Rekenkamer zoals die golden vóór 10 oktober 2010 is geen termijn genoemd waarbinnen de Kamer haar

rapport naar aanleiding van het onderzoek van de jaarrekening van het eilandgebied Curaçao moet uitbrengen.

De inspanning van de Kamer is er steeds op gericht geweest om prioriteit te geven aan het onderzoek van de jaarrekening. In het verleden is het voorgekomen dat de Kamer er voor heeft gekozen om de bevindingen, conclusies en aanbevelingen over meerdere jaarrekeningen in één rapport op te nemen. Een voorbeeld hiervan is het rapport van 11 augustus 2011, dat betrekking heeft op de jaren 2004 tot en met 2009. Omdat deze jaarrekeningen kort na elkaar aan de Kamer werden aangeboden is hier om efficiencyoverwegingen voor gekozen.

In de comptabiliteitsvoorschriften die gelden na 10 oktober 2010 zijn bepalingen opgenomen die ervoor moeten zorgen dat de jaarrekening tijdig wordt opgesteld en intern (SOAB) en extern (Kamer) wordt gecontroleerd. Zo bepaalt artikel 50 dat de jaarrekening, nadat deze door de raad van ministers is geaccordeerd, onmiddellijk naar de Kamer en de accountant moet worden gezonden. Vervolgens moet volgens hetzelfde artikel de accountant (i.c. de SOAB) binnen anderhalve maand na ontvangst van de jaarrekening zijn verklaring en het daarbij behorende verslag aan de minister van Financien en de Kamer zenden. Tenslotte moet de Kamer binnen anderhalve maand na ontvangst van het afschrift van het verslag van de accountant haar verslag van bevindingen mede gericht aan de Staten uitbrengen.

Deze nieuwe regelgeving is niet voor de jaarrekeningen van het eilandgebied Curaçao van toepassing. Was deze regelgeving wel van toepassing geweest dan zou volgens de comptabiliteitsvoorschriften de termijn waarbinnen de Kamer had moeten rapporteren nog niet zijn verlopen. De reden hiervoor is dat de SOAB tot op heden nog geen verklaring en verslag over de controle van de jaarrekening 2010 aan de minister van Financien heeft uitgebracht.

Dat de Kamer niet binnen 3 maanden na ontvangst van de jaarrekening haar rapport aan de Staten heeft kunnen aanbieden heeft de volgende oorzaken. Zo ontbrak documentatie over de verschillende posten van de jaarrekening (analyses, specificaties en toelichtingen) of was deze documentatie onvoldoende. Ook bevat de jaarrekening een groot aantal cijfermatige fouten en ontoereikende toelichtingen.

3.6

Verrichte werkzaamheden

De Kamer heeft nagegaan of de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de regelgeving. In het kader van aanvullend onderzoek heeft de Kamer, op basis van risicoanalyse, verschillende posten van de jaarrekening nader onderzocht.

4 Financieel beheer

4.1 Definitie

Onder financieel beheer verstaat de Kamer het volgende:

Het geheel van beslissingen, handelingen en regels ter sturing en verantwoording van de financiële stromen.

Voorwaarden voor goed financieel beheer zijn “ordelijkheid” en “controleerbaarheid”.

Financieel beheer is **ordelijk** als het onder meer voldoet aan de volgende voorwaarden:

- de bevoegdheden tot het verrichten van financiële handelingen zijn vastgelegd in duidelijke regels en er wordt ook volgens deze regels gehandeld. In het verlengde hiervan ligt dat de verantwoordelijkheid voor de bewaring van financiële middelen duidelijk vastgelegd dient te zijn;
- het financieel beheer dient te voldoen aan de regels die gesteld zijn in de regelgeving.

Er is sprake van controleerbaar financieel beheer wanneer de beschikbare financiële informatie externe controleurs in staat stelt op eenvoudige wijze de besluitvorming op elk gewenst moment te reconstrueren.

4.2 Het financieel beheer eilandgebied Curaçao

In het voorwoord bij de jaarrekening 2010 is gesteld dat er nadere verbeteringen in de kwaliteit (juistheid en volledigheid) en in de vastleggingen in de financiële administratie zijn aangebracht. Omdat bij het opstellen van de jaarrekening rekening is gehouden met de aanbevelingen van de SOAB is volgens het voorwoord ook het traject ‘verbetering financieel beheer’ verbeterd. Zo zijn aanbevelingen van de SOAB zo veel als mogelijk verwerkt in de jaarrekening 2010. Het gaat hierbij onder andere om aanbevelingen tot wijziging van de waardering van activa en passiva.

De Kamer is van oordeel dat het overnemen van dergelijke aanbevelingen nog niet direct kan lijden tot de conclusie dat daardoor het financieel beheer is verbeterd. Daarvoor is meer nodig.

De Kamer betreurt dat nog onvoldoende vorderingen zijn gemaakt, die ertoe kunnen leiden dat op korte termijn een goedkeurende accountantsverklaring kan worden afgegeven. De Kamer ziet geen redenen die dit rechtvaardigen. De vorderingen hadden moeten zijn gemaakt op het terrein van de administratieve organisatie. Het belang van een goed werkende administratieve organisatie heeft de Kamer al jaren achtereen bij het Bestuurscollege onder de aandacht gebracht. Naast het ambtelijk apparaat heeft het Bestuurscollege de beschikking over de SOAB. Een van de taken van de SOAB is het ondersteunen bij de inrichting en het toezicht op de administratieve organisatie. Indien de prioriteiten niet worden bijgesteld, vreest de Kamer dat het nog jaren zal duren voordat sprake zal zijn van een controleerbare situatie.

Eerst in het vierde kwartaal 2011 is de SOAB begonnen met de zogenaamde interim-controle bij de ministeries. Deze controles zijn gericht op het toetsen van de goede werking van de administratieve organisatie en de maatregelen van interne controle. Op grond van de uitkomsten van deze controles kan een oordeel gevormd worden over de kwaliteit van de interne organisatie. De Kamer merkt hierbij nog op dat de SOAB in een paar maanden tijd niet bij alle organisatieonderdelen van de ministeries alle materiele processen kan onderzoeken. Dit zal gevolgen hebben voor de controleaanpak van de jaarrekeningcontrole 2011.

4.3 Het financieel beheer in de toekomst Land Curaçao

In artikel 19 van de Rijkswet Financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten zijn de volgende regels met betrekking tot het verbeteren van het financieel beheer en de verbetering daarvan opgenomen:

1. De besturen rapporteren uiterlijk zes weken na afloop van ieder kwartaal aan het college over de uitvoering van de implementatieplannen ter verbetering van het financieel beheer. Het college en de besturen stellen ten behoeve van die rapportage gezamenlijk een model vast, dat aangeeft over welke onderwerpen gerapporteerd wordt.
2. Het college kan de besturen terzake van de uitvoering van de implementatieplannen aanbevelingen geven.
3. Het college kan aanbevelingen geven op het terrein van het financieel beheer, rekening houdend met de bevindingen van de interne accountant en van de Algemene Rekenkamers van Curaçao en van Sint Maarten.

Voor het opheffen of inperken van het financieel toezicht na 10 oktober 2015 is het van belang dat niet alleen is voldaan aan de financiële normen voor de begroting, maar dat ook het financieel beheer op orde is.

Door het Cft is een inventarisatie uitgevoerd naar het financieel beheer van Curaçao. Dit is gebeurd aan de hand van een internationaal erkend normenkader voor financieel beheer, te weten: het Performance Measurement Framework van de werkgroep Public Expenditure and Financial Accountability (het PEFA-framework, respectievelijk PEFA). PEFA is een samenwerkingsverband dat is erkend en wordt ondersteund door onder andere de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds en de Europese Commissie. Het PEFA-framework is een document gedateerd juni 2005 dat een zogenaamd stelsel van 28 'high level' kritische succesfactoren ten aanzien van financieel beheer onderkent. Het is tot stand gekomen in samenwerking met de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

Op 11 oktober 2011 heeft het Cft een rapport van bevindingen naar aanleiding van de inventarisatie uitgebracht. Dit rapport is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met medewerkers van het ministerie van Financiën en andere overheidsonderdelen en instanties op Curaçao, te weten: de Algemene Rekenkamer, de SOAB, de Belastingdienst en de afdeling Personeel en Organisatie van het ministerie van Bestuur, Planning en Dienstverlening.

De bevindingen in dit rapport vormen de basis voor het nader op te stellen vijfjaren advies met aanbevelingen met betrekking tot het financieel beheer Curaçao. In overleg met Curaçao zal bepaald worden wat het noodzakelijke niveau van het financieel beheer in 2015 zou moeten zijn.

Momenteel is het ministerie van Financiën bezig met het opstellen van een verbeterplan. Dit verbeterplan stelt doelen tot verbetering van het financieel beheer en bevat een stappenplan, bestaande uit actiepunten en tijdsplanning, die ervoor moeten zorgen dat de gestelde doelen worden bereikt. Uiterlijk 6 weken na afloop van ieder kwartaal zal over de uitvoering van dit plan worden gerapporteerd aan het Cft.

5 Bevindingen jaarrekeningen

5.1 Bevindingen accountantscontrole

De Kamer kan op grond van artikel 24 lid 1 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer PB 2002 no. 1, bij het uitoefenen van haar taak, gebruik maken van de door de aangewezen accountant en door anderen verrichte controles, onverminderd haar bevoegdheid tot eigen onderzoek. De jaarrekening 2010 is (nog) niet door de SOAB gecontroleerd.

Toch is de Kamer van oordeel dat de eigen bevindingen van de Kamer voldoende zijn om geen goedkeuring aan de jaarrekening te hechten.

5.2 Inrichting en informatiewaarde van de jaarrekening

Artikel 22 lid 1 en 2 van PB 1993 No 95, LHAM van de 16de september 1993 tot wijziging van het Experimenteerbesluit comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden bepaalt dat in de tot de rekening behorende toelichting opgenomen moet worden:

- in hoeverre het bij de begroting vastgestelde te voeren beleid is gerealiseerd
- een analyse van de belangrijke afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de rekening,
- de belangrijke afwijkingen tussen de uitkomst van de rekening over het vorige dienstjaar en die van het dienstjaar.

Aan deze bepalingen is in de rekening 2010 niet voldaan.

Er is in de rekening 2010 in hoofdstuk 5.1, een analyse gegeven van de resultaten. Zo worden de incidentele voor- en nadelen vermeld, maar wordt niet ingegaan op de overschrijdingen die wellicht een structureel karakter hebben. Bij een analyse van het resultaat is het waardevol om na te gaan wat de oorzaken zijn van de voordelige en nadelige verschillen. Met betrekking tot 2010 ontbreekt een toelichting in hoeverre het bij de begroting vastgestelde te voeren beleid is gerealiseerd. Ten behoeve van het geven van decharge is kennis hierover onmisbaar, ook al is er de nodige tijd verstreken na einde van het dienstjaar en het moment van het opstellen van de jaarrekening.

De Kamer is van oordeel dat de informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is om de gebruikers van de jaarrekening in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van het beleid en het gevoerde beheer.

Zo ontbreekt in de jaarrekening:

- een overzicht van de prestaties die het resultaat zijn van de activiteiten waarop de uitgaven betrekking hebben (artikel 22, lid 3).
- een overzicht van de voor het dienstjaar beschikbare bedragen ten behoeve van investeringen (artikel 22, lid 4).
- Model A, kerngegevens
- Model B1, een kwantitatieve opgave van het personeel (artikel 23, lid a van P.B. 1993, no. 95)
- Model D, een staat van reserves en voorzieningen (artikel 23, lid a van P.B. 1993, no. 95).
- Model F2, Staat van andere garantieverplichtingen (artikel 23, lid a van P.B. 1993 no. 95)
- Model J, een staat voor de wijziging van de geraamde bedragen van de gewone dienst, kapitaaldienst en verdeeldienst, alsmede de investeringen in het dienstjaar (artikel 23, lid a van P.B. 1993 no. 95)
- Model K, een staat van af- en overschrijvingen die uitsluitend betrekking hebben op de gewone dienst van de algemene dienst geraamde lasten (artikel 23, lid a van P.B. 1993 no 95).

5.3 Fouten in de jaarrekening

De jaarrekening is onder grote tijdsdruk samengesteld. Dit heeft geleid tot een groot aantal cijfermatige fouten en ontoereikende toelichtingen.

Onderstaand geeft de Kamer een overzicht van de door haar geconstateerde fouten.

5.3.1 Materiële vaste activa (toelichting op pagina 19).

In de toelichting op pagina 19 is een specificatie gegeven van de investeringen en afschrijvingen. Deze specificatie bevat cijfermatige onjuistheden. De horizontale telling (aanschafwaarde minus afschrijvingen = boekwaarde 31-12-09) geeft bij elke post een verschil. Uitgaande van de in de specificatie vermelde boekwaarde per 31-12-09 geeft de horizontale telling (Boekwaarde 31-12-09 + investeringen – afschrijvingen 2010 = boekwaarde 09-10-10) bij een 10-tal posten een verschil. Het totale verschil bedraagt Ang 27.618. Dit wordt veroorzaakt doordat het negatieve bedrag van de post Ontwikkelingsprojecten als positief bedrag in de telling is meegenomen.

In de derde zin in de toelichting is vermeld dat een groot deel van de gebouwen en gronden van het eilandgebied Curaçao is geïventariseerd en dat die activa in de liquidatiebalans worden opgenomen. Verder is aangegeven dat deze activa niet in de jaarrekening tot 10 oktober 2010 zijn verantwoord. Onduidelijk blijft om welke activa het gaat en op welk bedrag de activa zijn gewaardeerd. Wat onder de liquidatiebalans moet worden verstaan, maakt de toelichting niet duidelijk.

De afschrijvingslasten 2010 zijn berekend voor een periode van 12 maanden in plaats van over een periode van iets meer dan 9 maanden. De in het overzicht gepresenteerde Boekwaarde per 9 oktober 2010 is dus in feite de boekwaarde per 31 december 2010.

De 'Specificatie van investeringen en afschrijvingen' sluit niet aan op de specificatie van de post materiële vaste activa volgens de balans. Volgens de 'Specificatie van investeringen en afschrijvingen' bedraagt de boekwaarde per 9 oktober 2010 Ang 61,8 miljoen, terwijl in de balans Ang 62,8 miljoen is verantwoord.

In de balans wordt de volgende specificatie gegeven van de balanspost:

- a. Terreinen
- b. Gebouwen en wegebouwkundige werken
- c. Duurzame bedrijfsmiddelen
- d. Kapitaaluitgaven waar tegenover geen bezittingen staan

Het is de Kamer onduidelijk wat in deze jaarrekening moet worden verstaan onder investeringen die de overheid heeft gedaan, maar die kennelijk niet in haar bezit zijn. Op de balans is een totaal verantwoord van Ang 29,6 miljoen. Ook de verschuiving ten opzichte van 2009 binnen de balanspost wordt niet toegelicht. Zo is de waarde van deze investeringen ten opzichte van 2009 toegenomen met Ang 26 miljoen; hier tegenover staat een daling van Ang 33,3 miljoen bij de post 'Gebouwen en wegekundige werken'.

5.3.2 Kapitaalverstrekking bedrijven, NV's en andere instanties (toelichting op pagina 21)

Volgens de balans van de Algemene Dienst bedraagt de kapitaalverstrekking aan de **Veterinaire Dienst** Ang 285.582 (zelfde bedrag als ultimo 2009), terwijl in de jaarrekening 2010 van de Veterinaire Dienst Ang 261.971 is verantwoord. Gesteld wordt dat de jaarrekening 2010 van de VD in de jaarrekening van de AD is verwerkt. Ten aanzien van de post kapitaalverstrekking is de verwerking niet juist geweest.

Ook ten aanzien van de **Dienst Openbare Werken** is de kapitaalverstrekking 2010 gelijk aan die van ultimo 2009. Volgens de toelichting in de jaarrekening van de dienst is het exploitatiesaldo verwerkt in de jaarrekening van de Algemene Dienst. Waarom de kapitaalverstrekking ongewijzigd zou zijn gebleven, wordt niet toegelicht.

Ten aanzien van **Selikor NV** vermeldt de toelichting van de jaarrekening 2010 van de Algemene Dienst van het eilandgebied Curaçao dat bij de oprichting van Selikor meer is ingebracht dan het aandelenkapitaal van Ang 200.000; In totaal is Ang 9.907.720 ingebracht. Het hele bedrag is als kapitaalverstrekking aangemerkt. Volgens de toelichting zal het bedrag van de inbreng in de administratie van Curaçao worden gewijzigd zodra de nodige wijziging in de statuten van Selikor heeft plaatsgevonden.

Overigens merkt de Kamer op dat hier sprake is van een deelneming en niet van kapitaalverstrekking.

Volgens de toelichting is in 2009 ten onrechte Ang 16.500.000 als kapitaalverstrekking **GMSB/Nieuw Ziekenhuis** verantwoord. Waarom de verantwoording in 2009 onjuist was, is niet toegelicht.

5.3.3

Verstreckte langlopende geldlening u/g (toelichting op pagina 22)

Balans 9 oktober 2010	Ang	150.588.051
Balans 31 december 2009		<u>99.815.904</u>
Toename	Ang	<u>50.772.147</u>

Volgens de toelichting werden verschillende openstaande leningen opgeschoond. Reden was dat inning niet meer gerealiseerd kon worden. Dit betekent dat het bedrag van de vordering volgens de balans ten opzichte van het vorige jaar minder moet zijn geworden. Volgens de toelichting is een bedrag van Ang 66.080.555 ten laste van het eigen vermogen afgeboekt.

Verder is volgens de toelichting sprake van een toename van het uitstaande bedrag als gevolg van correcties en zijn er geen nieuwe leningen verstrekt.

Afzonderlijk is vermeld dat aan de vordering op Rif Resort een bedrag van Ang 44,2 miljoen is toegevoegd wegens achterstallige rente. Overigens wordt in de toelichting geadviseerd om een voorziening wegens risico van oninbaarheid te treffen.

De toelichting is onjuist ten aanzien van:

- De bewering dat Ang 66.080.555 is afgeboekt ten laste van het Eigen Vermogen. Volgens de 'Specificatie van het gecorrigeerd bedrag' op pagina 22 is een bedrag van in totaal Ang 66 miljoen bijgeboekt.
- Naast de correcties die vermeld zijn in de 'Specificatie van het gecorrigeerd bedrag' zijn nog andere correcties aangebracht. Het gaat hierbij om een totaal bedrag van Ang 15.308.408. Deze correcties zijn niet gespecificeerd.

5.3.4

Rekening-courantsaldi met bedrijven en NV's (specificatie en verloop op pagina 23)

Een nieuwe post is de rekening-courant 'Pais Korsou' voor een bedrag van Ang 4.073.957. Een toelichting over de reden en samenstelling van de post ontbreekt. Daarmee is de toelichting onvolledig/ontoereikend. Aan de Kamer werd desgevraagd meegedeeld dat door het eilandgebied Curaçao kosten van het Land Curaçao zijn voorgeschoten; verantwoording als zodanig was juist geweest.

Volgens de balans per 9 oktober 2010 van de Veterinaire Dienst bedraagt de schuld in rekening-courant met de Algemene Dienst Ang 467.994. Volgens de balans van de Algemene Dienst bedraagt de vordering in rekening-courant Ang 772.537; een verschil van Ang 304.543.

Het saldo in rekening-courant met het ABC-busbedrijf is al jaren achtereen ongewijzigd. Een toelichting op deze post ontbreekt.

5.3.5 Debiteuren (toelichting op pagina 23)

Balans 31 december 2009	Ang	73.975.447
Balans per 9 oktober 2010		<u>103.741.904</u>
Toename	Ang	<u>29.766.457</u>

Volgens de toelichting is sprake van een afname. Bedoeld wordt een afname van het nominale bedrag (was Ang 127.518.635 en is per 9 oktober 2010 Ang 117.381.022; daling van Ang 10.137.613). De voorziening dubieuze debiteuren daalde van Ang 53.543.188 tot Ang 13.639.118; een daling van Ang 39.904.070.

De vorderingen op debiteuren die niet gereageerd hebben op het verzoek om het openstaande bedrag te bevestigen, zijn als inbaar verantwoord. Niet vermeld is of de vorderingen tegen de nominale waarde zijn verantwoord.

Verder zijn er volgens de toelichting naar aanleiding van het versturen van saldobestemmingen correcties in het systeem aangebracht. Over de omvang wordt geen informatie gegeven.

Omdat er volgens de toelichting aanzienlijke bedragen al meer dan 5 jaar openstaan en waarvan de inbaarheid dubieus is, moeten er nog werkzaamheden plaatsvinden ter verdere opschoning en inning van de openstaande bedragen.

De reden waarom de opschoning is doorgeschoven naar 2011, vermeldt de toelichting niet. Ook is geen informatie opgenomen over de toereikendheid van de getroffen voorziening (Ang 13.639.118).

5.3.6 Reserves en voorzieningen (toelichting op pagina 25 en 26).

In de toelichting is vermeld dat voorzieningen tot het vreemd vermogen worden gerekend. Desondanks worden de Voorzieningen toegelicht onder de kop 'Reserves en voorzieningen'.

Gezien het karakter van de post Voorzieningen (geen eigen vermogen en geen vreemd vermogen) schrijven de comptabiliteitsvoorschriften voor dat de post voorzieningen tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen op de balans moeten worden verantwoord (Model M).

Per 9 oktober 2010 bestaat de balanspost Eigen Vermogen enkel uit de Algemene Reserve; de 'Bestemmingsreserve ziekenhuis' is opgeheven.

Volgens de balans bedraagt het totaal van de Algemene Reserve Ang 1.204.498.79 negatief.

De telling in het overzicht 'Samenstelling' op pagina 25 is onjuist; de juiste telling is Ang 1 miljoen minder negatief. De reden voor het verschil is het ontbreken van een mutatie; het overzicht is onvolledig.

Volgens de toelichting op de reserves bedraagt het Netto exploitatieresultaat Ang 161.664.478 (voordelig). Volgens het Beleidsdeel bedraagt het Saldo Gewone Dienst Ang 160.497.932 (pagina 161); het verschil bedraagt Ang 1.166.546. Verder is op te merken dat in het Beheersdeel het Saldo van de Gewone Dienst niet is vermeld (zie pagina 324).

Wegens nadelig resultaat Kapitaaldienst is Ang 25.193.413 in mindering op de Algemene reserve gebracht. Opvallend is dat volgens de beleidsrekening op pagina 174 het saldo Ang 59.640.212 bedraagt. In het beheersdeel ontbreekt het saldo van de Kapitaaldienst.

Het saldo van de Kapitaaldienst is geen exploitatieresultaat die ten gunste of ten laste van de Algemene Reserve gebracht kan worden. Het saldo van de Kapitaaldienst geeft het verschil aan tussen de kapitaaluitgaven (= investeringen) en de kapitaalinkomsten (afschrijvingen, opgenomen langlopende leningen e.d.). Daarom is een onttrekking uit de Algemene reserve onjuist.

Volgens de toelichting op de balanspost Liquide middelen (pagina 24) is het ontvangen bedrag wegens BRK-gelden 2010 (Ang 217 miljoen) gereserveerd omdat de bestemming middels een begrotingswijziging in 2011 zal worden vastgesteld door de Staten.

De Gewone Dienst sluit met een voordelig resultaat van Ang 162 miljoen. Vooral de opbrengst BRK-gelden heeft bijgedragen aan het voordelig resultaat (als opbrengst verantwoord onder de post Winstbelasting). Het voordelig exploitatieresultaat is ten gunste van de Algemene Reserve geboekt. Vervolgens is het bedrag wegens ontvangen BRK-gelden ad Ang 217.734.394 aan de Algemene reserve onttrokken en gestort in de Voorziening BRK

Indien de eilandsraad een toezegging heeft gedaan (aan een derde) over enige tijd/jaren middelen, waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten is, ter beschikking te stellen en de derde deze middelen juridisch kan afdwingen, dan is er sprake van een voorziening. Pas na 9 oktober 2010 zal het parlement van Curaçao een besluit nemen over de bestemming. Uit de toelichting op pagina 24 blijkt dat er ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, nog geen politiek besluit is genomen.

Zonder een besluit of toezegging over de aanwending van de middelen, is er geen reden om Ang 217 miljoen in een Voorziening te storten. Om deze (formeel) reden is de dotatie in de Voorziening onrechtmatig.

Volgens de Memorie van Toelichting bij de tweede begrotingswijziging 2011 wordt de bestemming van de BRK-middelen verwerkt in de tweede wijziging. De Kamer stelde vast dat in de tweede begrotingswijziging een totaalbedrag van rond Ang 129 miljoen is verwerkt. In de eerste begrotingswijziging is een totaalbedrag van Ang 21 miljoen verwerkt. Dit betekent dat een bedrag van Ang 67 miljoen nog niet is besteed.

Volgens de nieuwe comptabiliteitsvoorschriften die gelden na 10 oktober 2010 (artikel 26) moeten bij de balans afzonderlijke specificaties worden gegeven van dat deel van het eigen vermogen en de voorzieningen dat naar verwachting binnen een jaar zal worden aangewend.

De Kamer merkt nog op dat in de jaarrekening 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2010 van Curaçao de BRK-gelden niet meer als een Voorziening, maar als een Bestemmingsreserve op de balans voorkomen.

5.3.7 Voorzieningen (toelichting pagina 27, 28 en 29)

Op pagina 27 van de jaarrekening is een overzicht van de getroffen voorzieningen opgenomen. De telling in het overzicht van de vermelde voorzieningen in de kolom 2009 is onjuist. Vermeld is een totaal van Ang 46,5 miljoen; de juiste telling bedraagt Ang 63 miljoen.

Ten onrechte is de Voorziening SEHOS als voorziening aangemerkt. Op de balans 2009 is deze post als Bestemmingsreserve verantwoord.

5.3.8 Langlopende schulden

De Kamer stelde vast dat het balansbedrag niet aansluit met het totaal volgens de Staat van opgenomen leningen.

Specificatie volgens de balans 2010	per 9-10-10	per 31-12-09
Binnenlandse leningen	Ang 1.711.474.551	1.836.938.697
Buitenlandse leningen	478.566.008	448.648.482
Totaal	Ang <u>2.190.040.559</u>	<u>2.285.587.179</u>
Totaal volgens de Staat van opgenomen Geldleningen (model E)	Ang <u>2.189.965.560</u>	<u>2.286.680.213</u>
Verschil	Ang <u>74.999</u>	<u>1.093.034</u>

Voor zover de Kamer heeft kunnen nagaan is de Staat van opgenomen geldleningen onjuist; verzuimd werd een correctie in de staat aan te brengen.

Overigens merkt de Kamer op dat in de jaarrekening geen toelichting op deze balanspost is gegeven, terwijl juist de schuldsanering door Nederland hier voornamelijk betrekking op heeft. Naar het oordeel van de Kamer rechtvaardigt dit een toelichting.

5.3.9 Vlottende passiva

Het totaal van de balanspost Vlottende passiva volgens de balans 2009 sluit niet aan met de vergelijkende cijfers in de balans per 10 oktober 2010; het verschil bedraagt Ang 214,8 miljoen.

Deels is dit verschil tot een bedrag van Ang 166,3 miljoen te verklaren. Op de balans 2009 is het kortlopende deel van de langlopende schulden verantwoord onder de post Vlottende passiva. In de jaarrekening 2010 is dit onderscheid niet gemaakt.

5.3.10 Schuldvergelijking Land (toelichting op pagina 31)

	9-10-2010	31-12-2009
Balans	Ang 194.273.149	221.986.591
Specificatie op pagina 31	<u>195.613.803</u>	<u>221.985.591</u>
Vershil	Ang <u>1.340.654</u>	<u>0</u>

De Kamer stelde vast dat

- het minteken bij de post Transitoria per 9 oktober 2010 (ontvangst onderweg) niet is geplaatst en
- de telling ad Ang 195.613.803 onjuist is; het juiste bedrag is Ang 194.273.150.

5.3.11 Verlies- en winstrekening economische categorie (pagina 12)

De vergelijkende cijfers 2009 van zowel de Inkomsten als de Uitgaven sluiten voor het overgrote deel niet aan op de jaarrekening 2009.

De Kamer merkt nog op dat de benaming 'Verlies- en winstrekening' niet voorkomt in de comptabiliteitsvoorschriften. De reden daarvoor is dat in tegenstelling tot de particuliere sector bij de overheid geen sprake is van winst of verlies. De overheid is een bestedingshuishouding waarbij voor de verantwoording het baten- en lastenstelsel wordt gehanteerd. In de comptabiliteitsvoorschriften wordt de term 'Rekening van baten en lasten' gebezigd.

5.3.12 Gewone Dienst

Er bestaat een verschil van Ang 210.000 tussen de totalen van de inkomsten op de hoofdfuncties 0 en 8 op de 'Verlies- en Winstrekening 2010' op pagina 10 en de Gewone Dienst van het Beleidsdeel van de jaarrekening.

		HF 0	HF 8
'Winst- en Verliesrekening' (pagina 10)	Ang	5.579.410	16.725.248
Beleidsdeel (pagina 128)		<u>5.789.410</u>	<u>16.515.248</u>
Vershil	Ang	<u>- 210.000</u>	<u>+ 210.000</u>

Op pagina 161 ontbreekt in de kolom 'Begroting' het saldo van de Gewone Dienst. Ook in het Beheersdeel ontbreekt het begrote saldo van de Gewone Dienst. De werkelijke saldi 2010 en 2009 zijn ook niet vermeld.

Op hoofdfunctie 9 sluiten de bedragen tussen het beleidsdeel en het beheersdeel van de Gewone Dienst niet op elkaar aan, zoals:

Hoofdfunctie 9	Beleidsdeel	Beheersdeel	Vershil
Jaarrekening 2010			
uitgaven	237.070.816	237.070.816	0
inkomsten	939.409.071	1.099.907.003	-160.497.932
saldo	-702.338.255	-862.836.187	
Begroting 2010			
uitgaven	216.798.845	216.798.845	0
inkomsten	1.126.651.949	1.154.294.130	-27.642.181
saldo	-909.853.104	-937.495.285	
Jaarrekening 2009			
uitgaven	245.331.835	245.331.835	0
inkomsten	1.085.336.521	1.149.876.020	-64.539.499
saldo	-840.004.686	-904.544.185	

Bedragen in Ang

In de begrotingskolom zijn enkele bedragen weggevallen zoals Ang 11,5 miljoen op functie 910, Ang 16,1 miljoen op functie 913.

5.3.13**Kapitaaldienst**

Op pagina 337 ontbreekt in de kolom Begroting van het Beheersdeel het totaal van de inkomsten van Hoofdfunctie 8 (Ang 2.000.000). Op de recapitulatiestaat, onderdeel Kapitaaldienst (op pagina 11) is wegens begrote inkomsten Ang 200.000 verantwoord in plaats van Ang 2.000.000.

De totaalstelling van de inkomsten op de recapitulatiestaat, onderdeel Kapitaaldienst (op pagina 11) sluit niet aan op het totaal van de Kapitaaldienst. De recapitulatiestaat vermeldt Ang 157.979.712, terwijl de Kapitaaldienst Ang 159.979.712 weergeeft; verschil van Ang 2 miljoen.

Volgens hoofdfunctie 9 van de Kapitaaldienst (Beleidsdeel) bedraagt het totaal van de uitgaven 2010 Ang 239.794.543, terwijl volgens het Beleidsdeel de uitgaven Ang 372.390.107 bedragen; verschil Ang 132.595.564. Het verschil heeft betrekking op de post 1791102, 'Kredietverlening & deelneming'.

Op hoofdfunctie 9 sluiten de bedragen tussen het beleidsdeel en het beheersdeel van de Kapitaaldienst niet op elkaar aan, zoals:

Hoofdfunctie 9	Beleidsdeel	Beheersdeel	Vershil
Jaarrekening 2010			
uitgaven	239.794.543	372.390.107	-132.595.564
inkomsten	244.382.320	184.742.108	59.640.212
saldo	-4.587.777	187.647.999	
Begroting 2010			
uitgaven	167.584.470	167.584.470	0
inkomsten	157.979.172	157.979.172	0
saldo	9.605.298	677.133	
Jaarrekening 2009			
uitgaven	616.508.351	616.508.351	0
inkomsten	632.765.521	624.740.739	8.024.782
saldo	-16.257.170	-8.232.388	

Bedragen in Ang

5.3.14 Verdeeldienst 2010

In de jaarrekening is zowel in het beleids- als in het beheersdeel de Verdeeldienst opgenomen. De totalen van de Verdeeldienst sluiten voor wat betreft 2010 volgens het beleidsdeel niet aan op die van het beheersdeel.

	Beleidsdeel	Beheersdeel	Vershil
Jaarrekening 2010			
uitgaven	104.985.237	158.733.142	-53.747.905
inkomsten	106.793.967	160.541.872	-53.747.905
saldo	-1.808.730	-1.808.730	
Begroting 2010			
uitgaven	142.903.575	142.903.575	0
inkomsten	142.903.575	142.903.575	0
saldo	0	0	
Jaarrekening 2009			
uitgaven	161.977.310	161.977.310	0
inkomsten	161.977.310	161.977.310	0
saldo	0	0	

Bedragen in Ang

Op de Verdeeldienst worden de lasten en baten wegens rente en afschrijving verzameld om het saldo vervolgens als kapitaallasten door te belasten aan de functies van de Gewone Dienst. De afschrijvingskosten 2010 (volgens de Staat C Ang 10.929.461) zijn op de Verdeeldienst begroot op een bedrag van Ang 8.907.795. Opvallend is dat de werkelijke afschrijvingskosten niet op de Verdeeldienst zijn verantwoord. Deze zijn rechtstreeks ten laste van de Gewone Dienst verantwoord. Waarom niet alle rentekosten 2010 aan de Gewone Dienst zijn doorbelast, is in de jaarrekening niet toegelicht.

5.3.15 Kapitaallasten

Uitgaande van de 'Verlies- en winstrekening' ingedeeld naar de economische kostencategorieën' op pagina 12 en rekening houdend met de bedragen die in de Verdeeldienst en de Kapitaaldienst zijn verantwoord, bedragen de uitgaven 2010 wegens kapitaallasten (categorie 61) Ang 18.201.481. Volgens de kolom 18 van de staat van kapitaaluitgaven, bedragen de totale kapitaaluitgaven Ang 10.929.462. De jaarrekening geeft geen informatie over het verschil ad Ang 7.272.019.

Opvallend is verder dat wegens inkomsten kapitaallasten een bedrag van Ang 54.652.270 is verantwoord. Het is de Kamer niet duidelijk hoe een dergelijke bate tot stand kan komen. In de toelichting op de jaarrekening wordt geen verklaring voor deze bate gegeven.

5.4

Het exploitatiesaldo

Werkelijke en begrote rekeningsaldi			
	2010	2009	verschil
werkelijk			
uitgaven	967.866.755	1.121.463.371	153.596.616
inkomsten	1.129.531.233	1.186.002.870	-56.471.637
Saldo	161.664.478	64.539.499	97.124.979
begroting			
uitgaven	1.150.505.767	1.169.911.245	19.405.478
inkomsten	1.189.098.981	1.198.771.978	-9.672.997
Saldo	38.593.214	28.860.733	9.732.481
verschil			
uitgaven	182.639.012	48.447.874	
inkomsten	-59.567.748	-12.769.108	
Saldo	123.071.264	35.678.766	

Bedragen in Ang

+ = voordelig - = nadelig

Vergelijking 2010 ten opzichte van de begroting 2010 en de werkelijke cijfers 2009

Omdat de jaarrekening 2010 betrekking heeft op een periode van iets meer dan 9 maanden en de begroting 2010 en de cijfers over 2009 (begroting en rekening) betrekking hebben op 12 maanden, geeft de vergelijking op basis van de hierboven vermelde bedragen een vertekend beeld. Om toch een vergelijking mogelijk te maken heeft de Kamer de cijfers van de begroting 2010, de werkelijke cijfers 2009 en de begrotingsbedragen 2009 aangepast. Verder heeft de Kamer de incidentele baten en lasten 2010 (opbrengst BRK-gelden ad Ang 217 miljoen) geëlimineerd, zodat de kosten en opbrengsten uit het 'normale overheidsgebeuren' resteren.

Werkelijke en begrote 'normale' rekeningsaldi			
	2010	2009 (75%)	verschil
Werkelijk			
uitgaven	967.866.755	841.097.528	-126.769.227
inkomsten	911.796.839	889.502.153	22.294.687
Saldo	-56.069.916	48.404.624	-104.474.540
Begroting 75%			
uitgaven	862.879.325	877.433.434	14.554.109
inkomsten	891.824.236	899.078.984	-7.254.748
Saldo	28.944.911	21.645.550	7.299.361
Verschil			
uitgaven	-104.987.430	36.335.906	
inkomsten	19.972.603	-9.576.831	
Saldo	-85.014.827	26.759.075	

+ = voordelig - = nadelig

Aanpassingen: opbrengsten 2010 verminderd met BRK-gelden ad Ang 217.734.394, begroting 2009 en 2010 75% en werkelijke cijfers 2009 75%.

Vergelijking ten opzichte van de begroting 2010

Het nadeliger resultaat 2010 ten opzichte van de begroting (voor 9 maanden) bedraagt rond Ang 85 miljoen. De belangrijkste verschillen zijn:

Nadelig

- niet ontvangen dividenden	Ang	25 miljoen
- niet ontvangen uitkering in verband met overwaarde UTS/Setel		16 miljoen
- achterstallige bijdrage aan Selikor NV wegens dienstverlening		35 miljoen
- extra subsidiëring Skuchami, Tayer Soshal, Cems, CPA en Core		18 miljoen
- hogere kapitaallasten		73 miljoen

De extra bijdragen aan Selikor NV, Skuchami, Tayer Soshal, Cems, CPA en Core zijn niet begroot. Daarom zijn deze lasten als onrechtmatig aan te merken.

Voordelig

- hogere opbrengst Loon – en inkomstenbelasting	26 miljoen
- minder bijdrage aan de Stichting Wegenfonds Curaçao	19 miljoen

Op pagina 35 van de jaarrekening 2010 is een verklaring gegeven van het nadelig resultaat op de gewone bedrijfsvoering ten opzichte van de evenredige begroting. De daar gegeven verklaringen komen voor de volgende posten niet overeen met de hierboven vermelde verklaringen.

	Toelichting	Jaarrekening	Verskil
F913 - Dividenduitkeringen	13 miljoen	19 miljoen	6 miljoen
F 920 - Hogere ontvangsten Loon- en Inkomstenbelasting	13 miljoen	26 miljoen	13 miljoen
F 830 - Hogere ontvangsten Leges en rechten	6 miljoen	3 miljoen	3 miljoen
F 210 - Lagere bijdrage aan SWC	0 miljoen	19 miljoen	19 miljoen

De bedragen vermeld in de kolom Jaarrekening betreffen het verschil tussen de opbrengst 2010 verminderd met 75% (9 maanden) van het begrote bedrag

Op functie 913 – Beleggingen was een dividenduitkering geraamd tot een bedrag van Ang 25 miljoen, terwijl geen uitkering werd verantwoord. Wegens Loon- en Inkomstenbelasting was een ontvangst geraamd van in totaal Ang 488.600.000 (voor 12 maanden). Voor 9 maanden zou de begrote opbrengst rond de Ang 366.500.000 hebben bedragen. De verantwoorde ontvangst bedraagt Ang 392.800.000, ofwel Ang 26.300.000 hoger dan begroot. Op functie 210 (wegen, straten en pleinen) is Ang 3,4 miljoen verantwoord wegens bijdrage aan de Stichting Wegenfonds (SWC); voor de periode tot 10 oktober 2010 was Ang 22,5 miljoen geraamd.

5.5**De begrotingsuitvoering**

Artikel 10 van de eilandsverordening AB 1953 No. 6 (Financieel beheer) bepaalt dat:

1. Buiten de begroting geen uitgaaf kan geschieden.
2. Wanneer in buitengewone gevallen van dringende spoed, door het Bestuurscollege besloten wordt tot het doen van zodanige uitgaaf, dan dient in de eerstvolgende vergadering van de eilandsraad door het Bestuurscollege een voorstel te worden gedaan, strekkende tot toevoeging aan de begroting van kredieten voor de gedane uitgaven.

Dit artikel wordt verder ondersteund door het Landsbesluit versterking budgetdiscipline eilandgebieden. Uitgangspunt hiervan is dat alle voorstellen en beleidsvoornemens die tot een eenmalige overschrijding dan wel tot structurele overschrijdingen kunnen leiden, zoveel mogelijk door passende en tijdige maatregelen dienen te worden ondervangen. Zo dient voor een eenmalige overschrijding een incidentele compensatie en voor een structurele overschrijding een structurele dekking te worden gezocht.

De door de eilandsraad van het eilandgebied Curaçao vastgestelde begroting heeft betrekking op 12 maanden. Deze begroting is niet aangepast naar aanleiding van de gewijzigde staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk; verlaging van de begroting 2010 met rond 25% (3 maanden). Het is daarom dat in de jaarrekening 2010 slechts bij een beperkt aantal functies begrotingsoverschrijdingen voorkomen; wanneer de begroting wel zou zijn aangepast dan zou er sprake zijn geweest van meer overschrijdingen. Het totaal van de begrotingsoverschrijdingen (ten opzichte van de begroting voor 12 maanden zoals die door de Eilandsraad is vastgesteld) bedraagt Ang 71.478.238. Deze komen voor bij de volgende posten:

Functie	Functieomschrijving	Bedrag
001.01	Bestuurscollege	884.528
002.19	Centrale inkoop	1.260
400.01	Onderwijs - Algemeen beheer, Centrale leiding K.E.Z.	4.243
400.02	Onderwijs - Algemeen beheer, vergoeding schoolbesturen	58.223
410.01	Onderwijs – Bijzonder voorbereidend onderwijs	661
411.61	Onderwijs - Funderend onderwijs Skol Humanista	118.068
420.01	Onderwijs – Openbaar basisonderwijs	10.994
431.01	Onderwijs - Bijzonder speciaal onderwijs	480
450.02	Openbaar voortgezet speciaal onderwijs	603
451.01	Bijzonder vakonderwijs (LTS/BVO)	271
600.03	Dienst J.&V.E.	30.457
610.06	Tayer Soshal	1.407.007
611.07	Vakontwikkeling voor volwassenen	4.216
710.01	Medische zorg	60.422
711.01	Ambulances	296.769
711.02	Subsidies en bijdragen, CEMS	1.109.269
721.02	Subsidies en bijdragen, Selikor NV	32.678.891
722.01	Rioleringen	799.113
830.02	Onbebouwde eigendommen	3.015.545
911.01	Rente geldleningen	25.641.727
922.03	Correcties kasbasis	123.831
990.01	Saldi takken van dienst	5.231.660

In de toelichting op het financiële resultaat (pagina 35) zijn de grootste overschrijdingen kort toegelicht.

De begrote kosten van het Bestuurscollege (functie 001.02) zijn in totaal met Ang 884.528 overschreden. Binnen de functie zijn overschrijdingen gecompenseerd door onderschrijdingen. Wanneer hier geen rekening mee wordt gehouden, bedraagt de totale overschrijding Ang 1.715.516 of 26% van de totaal begrote uitgaven. Deze overschrijding is als volgt te specificeren:

Kostensoort	Werkelijke uitgaven in Ang	Begrote uitgaven in Ang	Overschrijding
4011 Bezoldigingen	3.334.060	2.457.814	-876.246
4011.3 Overwerk	74.033	33.000	-41.033
4011.4 Overige toelagen	27.855		-27.855
4015 Kindertoelage	11.286	5.100	-6.186
4016 Toeslag A.O.V./A.W.W.	170.501	120.571	-49.930
4026 Vakantie-uitkering	222.473	144.178	-78.295
4028 Gratificatie	26.126		-26.126
4065 Autotoelage	2.541	1.500	-1.041
4097 Toeslag A.V.B.Z	17.091	13.200	-3.891
4327 Porto- en vrachtkosten	421		-421

Kostensoort		Werkelijke uitgaven in Ang	Begrote uitgaven in Ang	Overschrijding
4328	Telefoon-, telegram- en faxkosten	698.354	342.858	-355.496
4721	Voorlichting	225.955		-225.955
4945	Bijdrage VD par. 1 kap. lasten	42.716	19.675	-23.041
002 Bestuursapparaat		4.853.412	3.137.896	-1.715.516

In de jaarrekening zijn de overschrijdingen niet toegelicht.

Artikel 5 lid 1 van de Landsverordening PB 1953 No 174 (Comptabiliteitsvoorschriften eilandgebieden) bepaalt dat wijziging van de begroting geschiedt bij eilandsverordening.

Volgens de administratie van het eilandgebied heeft de Eilandsraad 4 begrotingswijzigingen behandeld. De vierde wijziging is op 3 september 2010 door de Gezaghebber afgekondigd (AB 2010 no. 10). Afkondigingsbladen van de andere drie wijzigingen konden de Kamer desgevraagd niet worden getoond.

5.6

Balansposten

5.6.1

Deelnemingenbeleid

Op 22 januari 2008 is bij de onderhandelingen voor het verkrijgen van de autonome status van de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten overeengekomen dat het Land Nederlandse Antillen en de eilandgebieden Curaçao en Sint Maarten vóór 1 augustus 2008 regelgeving zullen ontwikkelen ter bevordering van 'corporate governance', zoals:

- procedures voor vervreemding en verkrijging van deelnemingen;
- richtlijnen voor dividendbeleid van de deelnemingen;
- procedures rond de benoeming en ontslag van bestuurders van de deelnemingen.

In dat kader heeft het Bestuurscollege besloten om de Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (SBTNO) op te richten. De stichting zal belast zijn met al hetgeen dat noodzakelijk is voor de implementatie van 'corporate governance' binnen het eilandgebied Curaçao. Op 12 oktober 2009 is de oprichting van de SBTNO door de Eilandsraad goedgekeurd. De stichting is op 16 januari 2012 ingeschreven in het Handelsregister.

De (tijdelijke) adviseur 'corporate governance' (i.c. de SOAB) heeft op 7 juni 2011 gerapporteerd over de voordracht van de bestuurder/directeur van de SBTNO. Omdat een toetsing van de voorgedragen kandidaat aan het profiel welk van toepassing is, niet had plaatsgevonden, kon de adviseur nog geen advies uitbrengen. Door de SOAB werd aanbevolen om door de raad van toezicht de profielschets voor de functie van bestuurder/directeur van de SBTNO te laten vaststellen. Verder adviseerde de SOAB om vervolgens de voorgedragen kandidaat te toetsen aan die profielschets. Uit het advies van de SOAB van 28 juli 2011 blijkt dat alsnog de profielschets voor de functie van bestuurder/directeur van de SBTNO door de Raad van Ministers werd goedgekeurd. Door een extern bureau is de toetsing aan deze profielschets uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten hiervan, concludeert de SOAB dat zij geen zwaarwegende bezwaren heeft tegen de benoeming van de kandidaat.

De SOAB adviseerde op 19 april 2011 en 10 mei 2011 positief op de benoeming van drie leden van de Raad van Toezicht van de SBTNO. De SOAB heeft hierbij getoetst aan onder andere de algemene profielschets voor leden van de raad van commissarissen/toezicht van overheidsentiteiten. In beide rapporten adviseerde de SOAB de Raad van Ministers om een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van de SBTNO vast te stellen, waarbij concreet rekening gehouden wordt met de aard en de omvang van de activiteiten van de verschillende stichtingen en vennootschappen.

Dit laatste advies heeft de SOAB in meerdere gevallen gegeven. Behalve dat specifieke profielschetsen zijn vastgesteld, komt het in het overgrote deel van de gevallen voor dat de statuten van de vennootschappen en de stichtingen nog niet zijn aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance. De Kamer is van oordeel dat zolang niet wordt voldaan aan de Code Corporate Governance, er wat dit betreft geen sprake is van goed openbaar bestuur.

Wanneer de regering daadwerkelijk inhoud wil geven aan de Code Corporate Governance, dan zullen de adviezen van de SOAB overgenomen moeten worden en zullen de statuten van de stichtingen en vennootschappen aan de bepalingen van de Code Corporate Governance aangepast moeten worden.

Het contract met de SOAB is per 1 februari verlengd tot 1 mei 2012. De openbare rechtspersoon het Land Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Verordening corporate governance (A.B. 2009 no. 92), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met de bij Landsbesluit d.d. 23 mei no. 12/2799 - 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie de SBTNO.

5.6.2 Deelnemingen

Voor de jaren 2004 tot en met 2007 werd bij de waardering van de deelnemingen rekening gehouden met duurzame waardevermindering. Volgens de toelichting op de balans ultimo 2008 wordt de balanspost 'Deelnemingen' vanaf 2008 gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde.

Volgens de toelichting bij de jaarrekening 2008 is besloten tot deze stelselwijziging omdat de waardering op basis van de vermogensmutatiemethode meer aansluit bij het huidige beleid betreffende de financieringsstructuur en het dividendbeleid door Overheids-NV's en ook om dat een beeld wordt gegeven van de in de NV's opgebouwde reserves.

Op grond van de geldende comptabiliteitsvoorschriften dienen de op de balans opgenomen activa te worden gewaardeerd tegen historische aanschaf prijs, eventueel verminderd met de daarvoor ontvangen bijdragen en het bedrag van de gecumuleerde afschrijvingen. Op- of afwaardering is niet toegestaan. Overigens merkt de Kamer op dat ook volgens de comptabiliteitsvoorschriften van het Land Curaçao de deelnemingen op basis van historische aanschafprijs gewaardeerd moeten worden.

Ingeval sprake is van duurzame waardevermindering dan is de Kamer voorstander om de betreffende deelneming af te waarderen tot de lagere marktwaarde, echter de comptabiliteitsvoorschriften staan dit niet toe.

Het eilandgebied Curaçao houdt vanwege het publieke belang deelnemingen. Er is dan ook geen reden de aandelen te waarderen tegen bijvoorbeeld de intrinsieke waarde. Wel is het mogelijk dat het eilandgebied van mening verandert ten aanzien van de wijze waarop het publieke belang het beste gediend kan worden. Indien dit betekent dat aandelen verkocht moeten worden is de intrinsieke waarde of marktwaarde van de aandelen wel van belang. Deze waarde wordt dan in de toelichting op de balans opgenomen. Deze zienswijze is onder andere vastgelegd in 'IPSAS 7 – Investments in associates'

De motivering om van de voorschriften af te wijken overtuigen de Kamer niet. Wanneer men van mening is dat het nodig is om een beeld van de in de NV's opgebouwde reserves te geven dan is de toelichting op de balans de plaats om de bedoelde informatie te geven.

De Kamer merkt nog op dat uit de rapporten van de SOAB bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 blijkt dat de SOAB van oordeel is dat waardering op basis van de nettovermogenswaardemethode wel is toegestaan.

5.6.3 Verstrekte langlopende leningen Ang 150.588.051

In plaats dat vorderingen in 2010 werden afgewikkeld, is de totale vordering toegenomen met Ang 50,8 miljoen. De reden hiervoor was dat de leningenadministratie kennelijk niet op orde was. Zo werd in 2010 de vordering wegens correcties verhoogd met Ang 66,1 miljoen.

Aan de debiteuren is niet gevraagd om het bestaan van de vorderingen op balansdatum te bevestigen. Op grond van bovenstaande bestaat er onzekerheid over het bestaan en de waardering van de vordering. Volgens de toelichting is de inbaarheid twijfelachtig.

De Kamer beveelt aan om de saldi door de debiteuren te laten bevestigen en vervolgens de juistheid van de waardering van de individuele vorderingen te onderzoeken.

5.6.4 Debiteuren

Balans per 31 december 2009	Ang	73.975.447
Balans per 9 oktober 2010		<u>103.741.904</u>
Toename	Ang	<u>29.766.457</u>

Volgens de administratie zijn rond 22.000 saldobevestigingen aan debiteuren verstuurd. Hiervan zouden rond 2.300 debiteuren (met een openstaande schuld van Ang 9,6 miljoen) hebben gereageerd. Van deze 2.300 gingen 1.400 niet akkoord met het opgegeven saldo. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van Ang 7 miljoen. Aan de Kamer konden de afschriften van de verzonden saldobevestigingen en de ontvangen reacties niet worden getoond.

De vorderingen op debiteuren die niet gereageerd hebben op het verzoek om het openstaande bedrag te bevestigen, zijn als inbaar verantwoord. Niet is vermeld welke aanvullend onderzoek naar de juiste waardering is uitgevoerd.

Volgens de toelichting zijn naar aanleiding van het versturen van saldobevestigingen correcties in het systeem aangebracht. Over de omvang wordt geen informatie gegeven.

Omdat er volgens de toelichting aanzienlijke bedragen al meer dan 5 jaar openstaan waarvan de inbaarheid dubieus is, moeten er nog werkzaamheden plaatsvinden ter verdere opschoning en inning van de openstaande bedragen.

De reden waarom de opschoning is doorgeschoven naar 2011, vermeldt de toelichting niet. Ook is geen informatie opgenomen over de toereikendheid van de getroffen voorziening (Ang 13.639.118).

Als gevolg van deze bevindingen blijft onzekerheid bestaan over de juistheid van de waardering van de post debiteuren.

5.6.5 Liquide middelen

Door de SOAB zijn aan de bankinstellingen standaardbankverklaringen verzonden. In 2 gevallen was het bedrag dat door de bankinstelling werd bevestigd niet gelijk aan het bedrag dat in de jaarrekening is verantwoord. Het bedrag dat door de bankinstelling werd bevestigd, is Ang 7.976.216 hoger dan het bedrag volgens de administratie van het eilandgebied. Uit de administratie blijkt niet welke acties zijn ondernomen om het verschil te verklaren en eventueel te corrigeren. Verder ontbraken in de administratie drie saldobevestigingen (bankstatements) van bankinstellingen.

Van de posten 'Kruisposten', 'Te verzilveren cheques' en 'Uitgeschreven cheques' kon aan de Kamer desgevraagd geen specificatie en informatie over de afwikkeling worden getoond.

5.6.6 Eigen vermogen - Algemene reserve

Het eigen vermogen van het eilandgebied blijkt uit de balans (Algemene Reserve) en betreft het saldo van de bezittingen en de schulden van het Eilandgebied. Het eigen

vermogen dient normaliter als buffer voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie (de jaarlijkse uitvoering van de begroting). Vanwege de bufferfunctie dient het eigen vermogen een bepaalde minimum omvang te hebben, die afhankelijk is van het risicoprofiel. Het is duidelijk dat het eigen vermogen van het eilandgebied niet de bufferfunctie heeft, die gewenst is. Volgens de jaarrekening over de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2010 van het Land Curaçao bedraagt de Saldireserve (= Algemene Reserve) per 10 oktober 2010 Ang 5.018.991 negatief (per 9 oktober 2010 Ang 1.204.498.380 negatief). Dit betekent een toename van de reserve met Ang 1.199.479.389. Deze verbetering is het gevolg van de schuldsanering door Nederland.

Algemene reserve

Ten aanzien van de bezittingen merkt de Kamer nog op dat in het verleden niet alle bezittingen van het eilandgebied zijn geactiveerd. Dit houdt in dat de omvang van het eigen vermogen zoals dat in de jaarrekening is verantwoord, ook niet volledig is.

Het verloop van de Algemene reserve in 2010 was als volgt:

Beginsaldo op 1 januari 2010	Ang	- 1.202.407.061
Bij-mutaties:		
Correctie voorzieningen 2009	38.000.000	
Saldo van de Gewone Dienst	161.664.478	
Correcties vaste activa 2004 t/m 2010	7.071.383	
Correcties ziektekosten 1991 – 1996	22.211.155	
Correcties verstrekte geldleningen	66.080.555	
Correcties waardering deelnemingen	<u>23.015.781</u>	
Totaal bij-mutaties		318.043.352
Af-mutaties:		
Overheveling BRK-gelden naar Voorziening	17.734.394	
Nadelig saldo Kapitaaldienst	25.193.413	
Correctie 2009 SEI-project	214.978	
Correcties binnenlandse leningen	1.093.528	
Correcties MJP-leningen	<u>59.398.258</u>	
Totaal af-mutaties		- 320.134.671
Saldo 9 oktober 2010	Ang	<u>- 1.204.498.380</u>

De mutaties zijn in de jaarrekening summier toegelicht. De meeste correcties zijn gemaakt naar aanleiding van de adviezen van de SOAB naar aanleiding van de controle van de jaarrekeningen tot en met 2009.

5.6.7

Voorzieningen

Voorziening Onderhoud scholen, Ang 16,5 miljoen

Volgens de toelichting in de jaarrekening 2010 is het doel van de voorziening het inlopen van het opstellen/actualiseren van onderhoudsplannen en het wegwerken van het achterstallig onderhoud aan schoolgebouwen, alsmede het opstellen van onderhoudsplannen en -inventarisaties.

Verder is vermeld dat 'gezien de grote achterstand het aanwezige bedrag waarschijnlijk in 2010 geheel zal worden besteed, eventueel met een kleine uitloop naar 2011'.

Ten aanzien van de toereikendheid is in de toelichting opgemerkt dat het achterstallig onderhoud geschat wordt op Ang 100 miljoen, maar dat onderhoudsplannen en – inventarisaties moeten uitwijzen hoe groot de achterstand exact is. Geconcludeerd wordt dat de voorziening verre van toereikend is. Verder is vermeld dat het voornemen bestaat om de voorziening aan te vullen bij de besluitvorming over de BRK-opbrengsten.

Voor zo ver de Kamer kon nagaan zijn na 10 oktober 2010 nog geen kosten ten laste van de voorziening gebracht en heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden om de voorziening ten laste van de Voorziening BRK-gelden aan te vullen.

Op grond van bovenstaande concludeert de Kamer dat er onzekerheid bestaat over de toereikendheid van de voorziening.

Voorziening Algemene Risicoverzekering, Ang 16,5 miljoen

In de specificatie van de voorzieningen op pagina 27, is onder andere de Voorziening Algemene Risicoverzekering vermeld. Deze voorziening wordt niet nader toegelicht. Wel wordt op pagina 28 het doel van de 'Voorziening fiscale risico's en voorwaardelijke verplichtingen' toegelicht. Het doel van deze voorziening is het opvangen van risico's zoals opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting en andere toekomstige tegenvallers. Omdat deze voorziening niet voorkomt in de specificatie op pagina 28, lijkt het erop dat hiermee de voorziening Algemene Risicoverzekering wordt bedoeld.

Omdat de voorziening niet voor een bepaald risico in het bijzonder bedoeld is, kan de voorziening, volgens de toelichting, als een soort weerstandsvermogen of algemene reserve worden gezien.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De Kamer is van oordeel dat de toelichting op deze balanspost in tegenspraak is met de definitie van een voorziening.

Voorziening SEHOS, Ang 13,6 miljoen

In de toelichting wordt niet ingegaan op het doel en de toereikendheid van de voorziening SEHOS.

5.6.8

Vlottende passiva

	9-10-2010	31-12-2009
Crediteuren	Ang 216.644.029	194.060.693
Nog te betalen kosten	335.441.454	11.569.000
Schuldvergelijking Land	194.273.149	221.985.000
Schadeclaim Eilandgebied Curaçao	5.371.654	5.371.654
Overige kortlopende schulden	<u>11.835.821</u>	<u>169.947.709</u>
Totaal	Ang <u>763.566.107</u>	<u>602.934.056</u>

In de toelichting ontbreekt informatie over de ouderdom van de schulden, de feitelijke afwikkeling in 2011 e.d.

Ten aanzien van de posten 'Nog te betalen kosten' en 'Overige kortlopende schulden' is een opmerkelijke verschuiving waar te nemen. Wegens het ontbreken van specificaties van deze posten heeft de Kamer niet na kunnen gaan of de verschuiving terecht is geweest.

5.6.8.1**Crediteuren**

In de jaarrekening ontbreekt informatie over de afwikkeling van de post crediteuren. Als gevolg daarvan kan door de gebruiker van de jaarrekening geen oordeel worden gevormd over de waardering van deze balanspost.

Stichting Wegenfonds Curaçao

Volgens de jaarrekening 2010 van het eilandgebied Curaçao heeft het eilandgebied per 9 oktober 2010 een schuld aan de Stichting Wegenfonds Curaçao (SWC) van Ang 24.193.108. Volgens de conceptjaarrekening 2010 van de SWC heeft de stichting per 31 december 2010 een vordering op het eilandgebied van Ang 32.474.716.

De SWC gaat uit van een afdracht wegens motorrijtuigenbelasting van Ang 33.428.768 voor heel 2010. De SWC heeft wegens ontvangsten een bedrag van Ang 37.300.000 (heel 2010; tot oktober 2010 Ang 27,1 miljoen) verantwoord.

De statuten van de Stichting Wegenfonds Curaçao (SWC) gaan uit van de volledige afdracht van de ontvangen motorrijtuigenbelasting door de Algemene Dienst. In de praktijk is dit echter niet de regel geweest.

Er bestaat onzekerheid over de volledigheid en de waardering van de schuld aan de SWC.

Selikor N.V.

Per eind 2002 bedroeg de schuld van de Algemene Dienst aan Selikor N.V. Ang 19,3 miljoen. Deze schuld had betrekking op verplichtingen op grond van de beheersovereenkomst tussen het Eilandgebied Curaçao en Selikor N.V.

Op 26 april 2004 heeft het Bestuurscollege besloten (besluit no. 2003/17420) de schuld tot en met 2002 aan Selikor te formaliseren. De schuld is na verrekeningen in de jaarrekening 2004 van de Algemene Dienst verantwoord voor Ang 12,5 miljoen. Teneinde de schuldproblematiek structureel op te lossen zijn door de Afdeling Financiën voorstellen gedaan.

Conform de financiële administratie van de Algemene Dienst was eind november 2010 de schuld nog niet afgelost. Uit de jaarrekeningen van Selikor N.V. blijkt dat de schuld na de formalisering over de jaren heen is blijven toenemen tot een bedrag van Ang 35,6 miljoen per eind 2009. In de jaarrekeningen van de Algemene Dienst is de schuldtoename na de formalisering niet verantwoord.

In de jaarrekening 2010 van het eilandgebied Curaçao is een schuld aan Selikor N.V. opgenomen tot een bedrag van Ang 35,3 miljoen. Volgens de toelichting op de Gewone Dienst betreft het een achterstallige bijdrage wegens verleende diensten.

5.7**Gewone Dienst – Exploitatierkening****5.7.1****Hoofdfunctie 2 – uitgaven Stichting Wegenfonds Curaçao****Bestuurssamenstelling SWC**

Statutair is geregeld dat het bestuur van de stichting bestaat uit een lid van het Bestuurscollege en ambtenaren. De hier genoemde bestuurssamenstelling is in strijd met Eilandsbesluit Code Corporate Governance Curaçao A.B. 2009 no. 96. Volgens dit eilandsbesluit is het voor politieke gezagsdragers niet mogelijk om zitting te nemen in de raad van commissarissen en het bestuur van stichtingen en vennootschappen.

De Kamer stelde vast dat de SOAB op 25 januari 2011 de Raad van Ministers heeft geadviseerd over de benoeming van een nieuwe voorzitter. Volgens de SOAB zijn er geen zwaarwegende bezwaren tegen de benoeming van bedoelde voorzitter. Het advies van de SOAB vermeldt ook dat de stichting toen geen bestuursleden kende.

Uit informatie van de Kamer van Koophandel van 4 oktober 2012 blijkt dat het bestuur bestaat uit vijf leden, waaronder een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester.

Financiële Verantwoording

In de jaarrekening van het eilandgebied Curaçao zijn de volgende bedragen verantwoord wegens ontvangen en aan de Stichting Wegenfonds Curaçao doorbetaalde motorrijtuigenbelasting (MRB):

Jaar	Begrote inkomsten MRB	Werkelijke Inkomsten MRB	Begrote afdracht aan SWC	Werkelijke afdracht aan SWC	Saldo gewone dienst
2010	35.500.000	35.532.773	30.000.000	3.373.141	32.159.632
2009	39.500.000	37.055.650	33.500.000	31.084.201	5.971.449

Bedragen in Ang, - = ten laste van (nadeel) en + = ten gunste van (voordeel) de Gewone Dienst

In de jaarrekening 2010 ontbreekt een toelichting waarom de werkelijke afdracht is achtergebleven ten opzichte van de begroting en welke gevolgen dit heeft voor het wegenonderhoud. In de toelichting op de baten is op pagina 38 vermeld dat de in 2010 verantwoorde hogere opbrengsten niet zal leiden tot een hoger exploitatieresultaat. De reden hiervoor is dat de hogere opbrengsten worden doorbetaald aan de SWC. Wel wordt in de toelichting erop gewezen dat een bedrag van Ang 6 miljoen niet aan de SWC zal worden doorbetaald, maar ten gunste van de Gewone Dienst zal blijven. Deze toelichting sluit niet aan op de verantwoording in de jaarrekening. In plaats van een saldo van Ang 6 miljoen voor 12 maanden of Ang 4,5 miljoen voor 9 maanden, bedraagt het saldo van de ontvangen en doorbetaalde motorrijtuigenbelasting Ang 32 miljoen.

Verantwoording over de besteding door de SWC

Informatie over de besteding in 2010 door de stichting heeft de Kamer niet aangetroffen. De jaarrekeningen 2007 tot en met 2010 waren ten tijde van het schrijven van dit rapport slechts in concept opgesteld.

Op 28 november 2008 heeft de Kamer een rapport uitgebracht over de uitkomsten van het onderzoek naar de Stichting Wegenfonds Curaçao. De belangrijkste conclusies van dat onderzoek waren:

- zowel het beheer als de door de stichting afgelegde verantwoording zijn onvoldoende en de niet begrote verplichtingen zijn als onrechtmatig aan te merken. Zo zijn de begrotingen en de begrotingswijzigingen niet op tijd opgesteld en niet door het Bestuurscollege goedgekeurd en zijn de jaarrekeningen niet op tijd opgesteld. Ook ontbrak voor een periode een beheersovereenkomst.
- het toezicht op het financieel beheer door het Bestuurscollege heeft gefaald.
- de inhaalslag Wegenstelsel Curaçao heeft geleid tot een nieuwe achterstand in het wegenonderhoud.
- de doelstelling om het wegenonderhoud minder afhankelijk te maken van de beschikbare financiële middelen van het eilandgebied, is nog niet bereikt; er bestonden grote achterstanden in de doorbetaling van de door het eilandgebied ontvangen motorrijtuigenbelasting.

Ten aanzien van de verantwoording van de kosten van onderhoud en aanleg van wegen van het eilandgebied Curaçao herhaalt de Kamer de volgende opmerking en aanbeveling uit het rapport bij de jaarrekening 2001 van de Algemene Dienst. Sinds de oprichting in 2001 van de Stichting Wegenfonds Curaçao (de Stichting) worden de kosten van onderhoud en aanleg van wegen in de jaarrekening van de Stichting verantwoord. In de jaarrekening van het eilandgebied wordt enkel de ontvangen en de aan de SWC doorbetaalde motorrijtuigenbelasting verantwoord. Door deze wijze van verantwoorden bestaat er geen goed inzicht in de kosten van onderhoud en aanleg van wegen. De

Staten speelt nauwelijks een rol ten aanzien van de parlementaire controle op de besteding van de belastinggelden door de stichting. Zij wordt onvoldoende geïnformeerd over de plannen van de stichting, de daarbij behorende begroting en de realisatie daarvan. Een oorzaak hiervoor is dat in de statuten van de SWC geen controlerende rol voor het parlement is voorzien.

In de nieuwe comptabiliteitsvoorschriften die gelden na 10 oktober 2010 is in artikel 4 bepaald dat alle baten en lasten voor alle entiteiten in de collectieve sector met uitzondering van die in de sociale zekerheid, worden geraamd en verantwoord tot hun brutobedrag. Op grond van de bepalingen van de comptabiliteitsvoorschriften zullen de zogenaamde overheidsstichtingen tijdiger informatie over de begroting en de verantwoording aan de overheid moeten geven.

Kennelijk was de overheid niet eerder bereid om de SWC te manen om tijdig verantwoording over de besteding van belastinggelden af te leggen.

5.7.2 Hoofdfunctie 3 – Curaçao Economic Participation Fund

In de jaarrekening 2005 is op functie 310 een bedrag van Ang 29,2 miljoen verantwoord wegens een bijdrage aan het Curaçao Economic Participation Fund (CEPF). De Eilandsraad heeft in totaal Ang 36 miljoen ter beschikking gesteld. Een bedrag van Ang 29,2 miljoen (US\$ 16 miljoen) was bestemd voor de financiering van de golfbaan van het Hyatt-hotel. Het resterende bedrag was bestemd voor deelname aan het zogenaamde Mezzanine Fund. Via dit fund zou het eilandgebied kunnen deelnemen in meerdere investeringsprojecten. Dit laatste is niet gerealiseerd.

Op 4 oktober 2005 heeft het eilandgebied Curaçao met Santa Barbara Recreation N.V. een financieringsovereenkomst (funding agreement) gesloten. In de overeenkomst is bepaald dat vanaf het derde jaar dat de golfbaan operationeel is, het gestorte bedrag in 25 jaar moet worden terugbetaald overeenkomstig het aflossingsschema. Uitgaande van de opening op 20 april 2010 zou dit voor het eerst in 2013 moeten plaatsvinden.

Omdat er sprake is van een financieringsovereenkomst, is de verantwoording als kosten ten laste van de Gewone Dienst onjuist. Het bedrag had als een langlopende vordering op de balans verantwoord moeten worden.

In de jaarrekening 2010 heeft geen correctie plaatsgevonden.

5.7.3 Hoofdfunctie 4

5.7.3.1 Bekostiging van het onderwijs

Naast het openbaar onderwijs kent het eilandgebied ook het bijzonder onderwijs. De bekostiging van het bijzonder onderwijs komt ook voor rekening van het eilandgebied. Er zijn 7 stichtingen en 1 vereniging die bekostigd onderwijs organiseren. Als leidraad voor de financiering door het eilandgebied gelden:

- a. het 'Eilandsbesluit V&V financiële verslaggeving en controle' (A.B. 2000, no. 90). In dit eilandsbesluit wordt geregeld wat de financiële verslaggeving omvat, op welke datum deze bij het Bestuurscollege moet worden ingediend en dat het schoolbestuur verplicht is haar jaarrekening door een bevoegde accountant te laten controleren.
- b. de Regeling bekostiging onderwijs. In deze regeling wordt onder andere de wijze waarop de vergoedingen worden berekend, de voorwaarden waaronder een vergoeding voor onderwijsondersteunende activiteiten in het funderend onderwijs kan worden toegekend, de wijze waarop de vergoedingen beschikbaar worden gesteld, geregeld. De regeling bekostiging onderwijs is nog niet door de eilandsraad vastgesteld.

Het Bestuurscollege stelt de normering met betrekking tot de vergoeding van de personele kosten en de exploitatiekosten jaarlijks, voorafgaand aan het schooljaar vast. Op grond van deze normering ontvangen de schoolbesturen een vergoeding per school

of instelling en per leerling. De schoolbesturen doen 4 keer per jaar een opgave van het aantal ingeschreven leerlingen. Over de besteding van de middelen is in het Eilandsbesluit opgenomen dat uiterlijk 1 februari na afloop van het boekjaar de financiële verslaggeving met accountantsverklaring bij het Bestuurscollege moet zijn ingediend. Tenslotte is bepaald dat het Bestuurscollege uiterlijk 6 maanden na indiening van de financiële verslaggeving het bedrag van de definitieve vergoeding voor de personele kosten en de exploitatiekosten vaststelt.

In het rapport van de Kamer bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 constateerde de Kamer dat alle schoolbesturen grote achterstanden hadden bij het indienen van de financiële verslaggeving. Hoewel er achterstanden zijn weggewerkt hebben nog steeds drie schoolbesturen grote achterstanden.

Onderstaand overzicht laat zien welke schoolbesturen, ten tijde van het schrijven van dit rapport, nog achterstand hebben ten aanzien van het opstellen en indienen van de verantwoordingen.

	Schoolbesturen	Periode
1	Instelling voor Pedagogische en Sociale Opleidingen	2004/2005 2005/2006 2006/2007 2007/2008 2008/2009
2	Stichting Christelijk Onderwijs New Song	2006/2007 2007/2008 2008/2009 2009/2010
3	Stichting Onderwijs der Zevendedags Adventisten	2007/2008 2008/2009 2009/2010

Over de nog niet vastgestelde subsidiebedragen bestaat onzekerheid ten aanzien van de rechtmatige besteding.

Door het eilandgebied wordt geen onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het onderwijs in relatie tot de kosten. Jaarlijks wordt door het Ministerie van Onderwijs en Cultuur een Onderwijsverslag opgesteld. In dit verslag wordt de staat van het onderwijs beschreven. De belangrijkste doelstelling hierbij is het overzichtelijk bijeenbrengen van relevante informatie, zodat de lijn van ontwikkelingen in het onderwijs te volgen zijn. Ook worden knelpunten bij de verschillende soorten onderwijs benoemd. In het verslag wordt niet de relatie gelegd tussen de prestaties van de scholen en de bekostiging per school en tussen de scholen onderling.

De Kamer doet de volgende aanbevelingen:

1. vaststellen van de Regeling bekostiging onderwijs;
2. erop toe zien dat de schoolbesturen tijdig de financiële verslaggeving indienen;
3. erop toe te zien dat de accountants de controle volgens de 'Controleleidraad 2000/2001' uitvoeren;
4. naast financiële informatie ook niet- financiële informatie te verzamelen opdat een oordeel gevormd kan worden over de doelmatige besteding van de gelden.

5.7.4

Hoofdfunctie 6 – uitgaven

5.7.4.1

1661001 Bijdrage aan BZV wegens ziektekosten van PP-patiënten

De totale kosten wegens bijdragen aan BZV wegens ziektekosten van PP-patiënten bedroegen voor de jaren 2010 en 2011:

Jaar	Periode	Jaarrekening	Begroting ¹	Verschil	
Eilandgebied Curaçao	01-01-2010 t/m 09-10-2010	123.381.778	153.094.000		
2010 Land Curaçao	10-10-2010 t/m 31-12-2010	34.734.840			
Totaal 2010		158.106.618	153.094.000	5.012.618	overschrijding
2009		151.159.598	153.744.000	2.584.402	onderschrijding
Toename in 2010 t.o.v. 2009		6.947.020			

Bedragen in Ang

De overschrijding van Ang 5 miljoen is als volgt te verklaren. Volgens de toelichting op pagina 47, punt 5.3, verwacht het Bureau Ziektekosten (BZV) ten opzichte van de jaarbegroting een overschrijding van Ang 6 tot 7 miljoen. De oorzaak hiervoor zou zijn dat de beoogde kostenverlaging van de geneesmiddelen in 2010 niet werd gerealiseerd. Als gevolg hiervan zijn de maandelijkse voorschotten, die zijn gebaseerd op de jaarbegroting 2010, te laag geweest. Ten laste van 2010 is een bedrag van Ang 5 miljoen wegens nog te betalen kosten ten laste van de kostenpost 'Bijdrage aan BZV wegens ziektekosten van PP-patiënten' verantwoord. In de toelichting op pagina 47 is vermeld dat een voorziening is getroffen. Hier is kennelijk niet bedoeld een voorziening zoals bedoeld in de toelichting op de jaarrekening op pagina 25. De Kamer is van oordeel dat verantwoording als Voorziening beter is dan verantwoording op de balanspost 'Nog te betalen kosten'.

De Kamer heeft in 2010 onderzoek gedaan naar de verstrekking van PP-kaarten. Naar aanleiding daarvan heeft de Kamer op 3 november 2010 een rapport (074/10/CUR) gepubliceerd. De belangrijkste conclusies van het onderzoek zijn onderstaand puntsgewijs vermeld:

- In 2002 en 2003 heeft het Bestuurscollege, in strijd met de eilandsverordening Bijstand kosten medische hulp, besloten om het verstrekken van een permanente PP-kaart aan on- en minvermogende 60-plussers toe te staan. Volgens de regeling kan nimmer een permanente kaart worden verstrekt.
- Het Bestuurscollege heeft, in strijd met de Eilandsverordening Bijstand kosten medische hulp (A.B. 1978 no. 39), besloten aan vermogenden een kaart te verstrekken.
- Ten aanzien van de opzet van de interne controle concludeert de Kamer dat deze onvoldoende is om onrechtmatige toekenning en aanmaak/afgifte van de PP-kaarten alsmede het onrechtmatige gebruik daarvan te voorkomen of tijdig te ontdekken.
- Behalve dat er daardoor onzekerheid bestaat over de rechtmatige en doelmatige verstrekking van de PP-kaarten, stelde de Kamer vast dat niet wordt gehandeld in overeenstemming met de opzet (zoals vastgelegd in o.a. de procesbeschrijvingen). Als gevolg hiervan werden enerzijds kaarten verstrekt zonder dat (voldoende) werd onderzocht of de aanvrager (nog steeds) recht op de kaart heeft en anderzijds dat PP-kaarten ten onrechte werden verstrekt.

¹ Betreft de door de Eilandsraad vastgestelde begroting en goedgekeurde wijzigingen

- Volgens artikel 4 van de eilandsverordening Bijstand kosten medische hulp wordt de PP-kaart verstrekt door het Hoofd DWI (HvD), namens het Bestuurscollege. De toekenningsbesluiten werden genomen door de vestigingsmanagers van de wijkkantoren, zonder dat zij daartoe zijn gemachtigd, wat betekent dat deze besluiten niet rechtsgeldig zijn en de uitgaven onrechtmatig.
- Betrouwbare informatie over de (decentrale) uitvoering door het BZV van de Eilandsverordening Bijstand kosten medische hulp ontbreekt. Dit betekent dat het Bestuurscollege niet 'in control' is.

In 2011 is het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn gestart met het zoeken van een oplossing voor de groep van de bus- en taxichauffeurs. In september 2011 heeft de minister van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn de volgende oplossing gepresenteerd:

- Chauffeurs die ouder zijn dan zestig jaar zullen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) worden ondergebracht;
- Chauffeurs met inkomsten uit andere bronnen – zoals onder meer schooltransport – of die een hulpchauffeur gebruiken, zullen niet meer in aanmerking komen voor een PP-kaart.
- Slechts diegenen die aan de hand van een verklaring van de Inspectie der Belastingen kunnen aantonen dat hun inkomen gelijk is aan of minder is dan het minimumloon, kunnen in aanmerking komen voor een PP-kaart. Het is aan de chauffeurs zelf om dit aan te tonen. Door de minister werd aangekondigd dat er strikte controles zullen worden gehouden om misbruik te voorkomen.

De Kamer zal in het kader van het onderzoek van de jaarrekening 2011 een vervolgonderzoek doen naar de rechtmatige verstrekking van PP-kaarten.

5.7.5

Hoofdfunctie 7 – uitgaven Volksgezondheid

Functie 710 – Preventieve en curatieve gezondheidszorg

In de begroting 2010 was op functie 710 - Preventieve en curatieve gezondheidszorg Ang 10 miljoen geraamd ten behoeve van de Fundashon Hospital Nobo. In 2010 zijn geen kosten verantwoord. In de jaarrekening is geen informatie opgenomen die hiervoor een verklaring geeft.

Functie 720 – Slachthuizen

Het voordelig exploitatieresultaat van de exploitatie van de Veterinaire Dienst komt ten gunste en een nadelig resultaat ten laste van de Gewone Dienst van het eilandgebied Curaçao. Volgens de jaarrekening van de Veterinaire Dienst bedraagt het voordelig resultaat tot 10 oktober 2010 Ang 222.756. Dit bedrag is niet als bate ten gunste van de Gewone Dienst verantwoord. Wel is een bedrag van Ang 360.874 als last verantwoord. Het verschil bedraagt Ang 583.630.

Functie 721 - Reiniging

Op functie 721 Reiniging is een bedrag verantwoord van Ang 35.287.447 wegens 'achterstallige bijdrage aan Selikor NV wegens verleende diensten'. Deze last was niet in de begroting voorzien. Deze kostenpost is daardoor als onrechtmatig aan te merken. De Kamer merkt nog op dat per balansdatum het bedrag nog niet aan Selikor NV was betaald.

In het rapport van de Kamer betreffende de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 heeft de Kamer aangegeven dat:

1. Het eilandgebied Curaçao op 11 september 1996 een beheersovereenkomst heeft gesloten met Selikor N.V. Op grond van deze overeenkomst worden de taken aangaande de afvalverwijdering uitgevoerd door Selikor NV geregeld. In de overeenkomst zijn onder andere bepalingen opgenomen inzake het tijdig opstellen

van een jaarlijks activiteitenplan en het samen met de begroting ter goedkeuring aanbieden aan het Bestuurscollege. Uit de begroting moet minstens blijken:

- de diverse producten c.q. diensten van Selikor N.V.
- de kosten gemoeid met het leveren van deze diensten, toegerekend naar product c.q. dienst
- de opbrengsten verbonden aan het voortbrengen van de diensten gespecificeerd per product c.q. dienst

Verder is in artikel 2 van de overeenkomst bepaald dat Selikor N.V. per kwartaal moet rapporteren over:

- de uitvoering van haar beleid
- de uitvoering van haar activiteitenplan
- de uitvoering van haar begroting

Op basis van de vastgestelde jaarrekening zal volgens artikel 5 van de beheersovereenkomst de definitieve afrekening van de jaarlijkse vergoeding plaatsvinden.

2. Uit de administratie van het eilandgebied niet blijkt dat door het eilandgebied wordt nagegaan of de overeenkomst onder andere ten aanzien van de hiervoor genoemde punten wordt nageleefd. De bemoeienis met Selikor N.V. blijft beperkt tot het jaarlijks uitbetalen van de in de begroting opgenomen vergoeding. Rapportages van Selikor N.V., onderzoek en oordeelsvorming over de uitvoering en de kosten door het eilandgebied heeft de Kamer niet aangetroffen.
3. De Kamer van oordeel is dat het eilandgebied te weinig actie heeft ondernomen om de rechtmatige en doelmatige besteding van de aan Selikor N.V. uitbetaalde gelden te toetsen en dat als gevolg hiervan hierover onzekerheid blijft bestaan.

Desondanks zijn lasten tot een bedrag van meer dan Ang 35 miljoen in de jaarrekening 2010 verantwoord, zonder dat redelijke zekerheid bestaat dat de dienstverlening door Selikor N.V. werd gerealiseerd.

De Kamer is geen besluit bekend, op grond waarvan deze kosten als rechtmatig zijn aan te merken.

In de jaarrekening 2010 van de Algemene Dienst zijn de volgende kosten verantwoord:

a. 9 maandelijkse voorschotbedragen van Ang 2,1 miljoen	Ang	18.900.000
b. restant autowrakken 2007		358.824
c. autowrakken 2008		1.340.338
d. autowrakken 2009		1.342.606
e. subsidies		609.677
f. achterstallig bijdrage aan Selikor NV wegens verleende diensten'		<u>35.287.447</u>
Totaal	Ang	<u>57.838.892</u>

5.7.6 Functie 830 – Bouwgrondexploitatie

Op functie 830 – Bouwgrondexploitatie, zijn kapitaallasten verantwoord tot een bedrag van Ang 5.637.627. Volgens de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven bedragen de lasten Ang 3.225.931. In de jaarrekening ontbreekt een verklaring voor dit verschil.

5.7.7

Hoofdfunctie 9 - inkomsten

5.7.7.1

Belastingopbrengsten algemeen

Soort belasting	Werkelijk 2010 (9 maanden)	Begroting 2010 (12 maanden)	Werkelijk 2009 (12 maanden)
Motorrijtuigenbelasting	35.532.773	35.500.000	37.055.650
Grondbelasting	21.756.533	30.000.000	30.892.702
Gebbruiksbelasting	206.661	400.000	387.929
Winstbelasting	192.968.167	223.750.000	222.600.524
BRK-gelden	217.734.394	0	0
Inkomstenbelasting	2.838.099	1.000.000	2.733.879
Loonbelasting	392.935.740	487.600.000	487.599.223
Logeergastenbelasting	6.307.933	7.973.169	6.211.099
Afvalstoffenbelasting	4.525.827	10.000.000	9.729.491
Casinoheffing	0	0	0
Scheepsregistratiebelasting	766.454	500.000	796.455
Speelvergunningrecht hazardspelen	6.150.000	2.600.000	1.299.996
Bijdrage Wega di Number	89.695	0	44.975
Vergunningsrecht	239.388		258.282
Verg.recht Wega di Number	1.893.188	2.000.000	2.481.570
Vergunningsrecht goed.loterij	20.000		20.000
Totaal in Ang	883.964.852	801.323.169	802.111.775

De motorrijtuigenbelasting wordt grotendeels ontvangen in de eerste 7 maanden van het jaar.

Rekening houdend met de verantwoordingsperiode van 9 maanden zijn de opbrengsten wegens Winstbelasting en Loonbelasting respectievelijk Ang 25 miljoen en Ang 27 miljoen hoger dan begroot.

De belastingopbrengsten zijn verantwoord op kasbasis (werkelijke ontvangsten). De comptabiliteitsvoorschriften bepalen dat deze opbrengsten moeten worden verantwoord op basis van het stelsel van baten en lasten.

5.7.7.2

Speelvergunningrecht hazardspelen

Het vergunningsrecht wordt geïnd door de Stichting Gaming Control Board (GCB), die vervolgens de geïnde bedragen aan het eilandgebied afdraagt. De opbrengst 2010 is geraamd op Ang 2,6 miljoen, terwijl Ang 6,15 miljoen als opbrengst is verantwoord. Op 11 april 2012 bedroeg de schuld van de GCB Ang 7,5 miljoen en betreft:

- af te dragen rechten 2010 Ang 5,0 miljoen
- voorschot af te dragen rechten 2011 2,5 miljoen

Door het eilandgebied zijn de voorschotfacturen laat bij de GCB ingediend. Het voorschot 2010 ad Ang 2,5 miljoen is pas op 25 augustus 2011 bij de GCB in rekening gebracht. Vervolgens is op 23 december 2011 het tweede voorschot 2010 en het eerste voorschot 2011 gefactureerd (inningsopdrachten). Na 23 december 2011 zijn geen bedragen bij de GCB in rekening gebracht of door de GCB voldaan. Volgens de tweede kwartaalrapportage 2012 dragen de casino's vanaf 11 mei 2011 af in overeenstemming met het met de casinosector gesloten Memorandum of Understanding (MoU). De kwartaalrapportage geeft geen uitsluitend over de daadwerkelijk afdrachten door de casino's aan de GCB.

De Kamer is van oordeel dat de regering te traag is met het innen van de haar toekomende casinogelden.

Een van de doelstellingen 2010 van het bestuurscollege was het aanpassen van de wet- en regelgeving, opdat de GCB beter kan gaan functioneren voor wat betreft haar toezichtsrol. Zo was het de bedoeling om de GCB meer armslag en bevoegdheden te geven voor het opleggen van sancties. In 2010 is deze doelstelling niet gerealiseerd.

Omdat het volgens de regering wenselijk was om meer stabiliteit, gebaseerd op een evenwichtig belastingregime en een adequaat 'regulatory regime', in het casinowezen te krijgen heeft de minister van Financiën met de vertegenwoordigers van het casinowezen overleg gevoerd. De uitkomsten hiervan zijn vastgelegd in het MoU dat in mei 2011 door de minister van Financiën is ondertekend.

Volgens het MoU zal de regering de casinosector vragen om een voorstel te doen voor Minimum International Control Standards (MICS). De Kamer is van mening dat de regering zelf, eventueel met ondersteuning van de GCB, de controlestandaards dient te bepalen. Het is immers de overheid die uiteindelijk verantwoordelijk is op de controle op de casinosector.

5.7.7.3

Dividend

In de begroting 2010 was een dividendopbrengst geraamd van Ang 25 miljoen. In werkelijkheid is geen dividend ontvangen, ook niet in de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2010. In de toelichting op de opbrengsten (pagina 39) is de verwachting uitgesproken dat de ontvangsten 2011 van de verschillende deelnemingen zullen tegenvallen.

Op begrotingsbasis was rekening gehouden met een opbrengst van Ang 16,1 miljoen wegens uitbetaling van de overwaarde van de SETEL-aandelen. In 2010 heeft geen uitbetaling plaatsgevonden.

5.8

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

5.8.1

Garanties

In artikel 34 van PB 1988 No 84 (Landsbesluit van de 25ste oktober 1988), bepalende de opneming in het Publicatieblad van de geldende tekst van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Nederlandse Antillen, is geregeld dat:

- het Bestuurscollege verplicht is aan de Algemene Rekenkamer mededeling te doen van alle aangegane geldleningen, ten laste of onder waarborg van het eilandgebied en
- de stukken, opgemaakt ten bewijze van de verplichtingen van het Eilandgebied als bedoeld in het eerste lid, dienen op straffe van nietigheid te zijn voorzien van een bewijs van registratie door of namens de Algemene Rekenkamer.

In de toelichting bij de jaarrekening zijn onder de paragraaf "Garanties", garanties opgenomen die in strijd met bovenvermeld artikel niet geregistreerd zijn bij de Kamer. Dit houdt in dat de verstrekking van de garanties onrechtmatig is geschied. Dit betreft de volgende garanties:

Organisatie	Hoofdsom in Ang	Stand 31/12/09
St. Studiefinanciering	13.033.750	9.213.991
St. Studiefinanciering	5.000.000	nihil
St. Studiefinanciering	8.000.000	nihil
ABC busbedrijf	1.101.779	44.662
ABC busbedrijf	7.500.000	3.689.291
Rekening-courantkrediet	1.500.000	nihil
Rekening-courantkrediet	3.100.000	nihil

5.8.2

Claims

In de toelichting op de balans van 2009 is melding gemaakt van het bestaan van de volgende claim op het Eilandgebied.

SVB

De SVB heeft een claim op het Eilandgebied ter grootte van Ang 11 miljoen. Deze aanspraak heeft betrekking op:

Piscaderabaai N.V.	Ang 2 miljoen
El Curaçao N.V.	Ang 6 miljoen
Holding Company Curaçao N.V.	Ang 3 miljoen

In de jaarrekening 2010 wordt geen melding gemaakt van een claim. Informatie in de jaarrekening 2010 betreffende de afwikkeling van de claim ontbreekt.

6

Vervolgonderzoek

Met betrekking tot de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 heeft de Kamer in haar rapport verschillende bezwaren gemaakt zowel ten aanzien van het gevoerde financieel beheer als ten aanzien van de jaarrekeningen. Deze bezwaren dragen verder zowel het karakter van tekortkomingen als fouten.

Onderstaand geeft de Kamer een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de bezwaren van de Kamer bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009.

Ten aanzien van de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 had de Kamer de volgende bezwaren:

- Kwantificeerbare getrouwheidsfouten in miljoenen guldens tot een bedrag van respectievelijk Ang 344 (2004), Ang 275 (2005), Ang 285 (2006) 284 (2007), Ang 336 (2008) en Ang 520 voor 2009;
- Kwantificeerbare onzekerheden tot een bedrag van respectievelijk Ang 1.571 (2004), 1.172 (2005), 1.075 (2006), 1.645 (2007), 1.734 (2008) en 295 miljoen (2009);
- Kwantificeerbare rechtmatigheidsfouten tot een bedrag van respectievelijk Ang 529 (2004), 499 (2005), 457 (2006), 575 (2007), 593 (2008) en 469 miljoen (2009);
- Ontbreken van een toelichting die aangeeft in hoeverre het bij de begroting vastgestelde te voeren beleid is gerealiseerd;
- Ontbreken van een analyse van de belangrijke afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de rekening;
- Ontbreken van een toelichting tussen de uitkomst van de rekening over het dienstjaar en die van het vorig dienstjaar;
- Ontbreken van een overzicht van de prestaties die het resultaat zijn van de activiteiten waarop de uitgaven betrekking hebben.
- Ontbreken van een overzicht van de voor het dienstjaar beschikbare bedragen ten behoeve van investeringen;
- Ontbreken van een staat B1 bij Model B van het personeel;
- Ontbreken van Model D, een staat van reserves en voorzieningen;
- Ontbreken van Model J, een staat voor de wijziging van de geraamde bedragen van de gewone dienst, kapitaaldienst en verdeeldienst, alsmede de investeringen in het dienstjaar;
- Ontbreken van Model K, een staat van af- en overschrijvingen;
- Samenstelling van de balanspost "Overige kortlopende schulden"
- Verantwoording belastingopbrengsten op kasbasis in plaats van op basis van het stelsel van baten en lasten.

De jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 zijn niet aangepast.

Ten aanzien van het gevoerde financieel beheer had de Kamer de volgende bezwaren:

- *Ontoereikende AO/IC ten aanzien van de balansposten;*

De AO/IC ten aanzien van de balansposten is nog steeds ontoereikend.

De SOAB vermeldt in haar managementletter 2002 dat de bevindingen ten aanzien van de balansposten per eind 2000 onverkort van toepassing zijn op de balansposten per eind 2002. Verder vermeldt de SOAB in de tekst bij de accountantsverklaring 2003 dat de geconstateerde onjuistheden en tekortkomingen in de jaarrekeningen 2003 en later, niet geheel zijn opgeheven. Bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 heeft de SOAB om dezelfde redenen als bij voorgaande jaarrekeningen een afkeurende accountantsverklaring afgegeven.

- *Het ontbreken van een oordeel van de SOAB over de kwaliteit van de AO/IC over de processen die leiden tot kosten en opbrengsten.*
- *Het ontbreken van zekerheid over de rechtmatigheid van de verantwoorde kosten en de volledigheid van de verantwoorde opbrengsten als geheel, op grond van onvolkomenheden in de AO/IC.*

Omdat de SOAB de jaarrekening 2010 nog niet heeft gecontroleerd, heeft de Kamer niet kunnen vaststellen of de SOAB inmiddels een oordeel heeft gegeven over de kwaliteit van de AO/IC over de processen die leiden tot kosten en opbrengsten. Als gevolg hiervan ontbreekt over 2010 de benodigde zekerheid over de rechtmatigheid van de verantwoorde kosten en de volledigheid van de verantwoorde opbrengsten als geheel.

- *Het bestaan van materiële begrotingsoverschrijdingen.*

Omdat de jaarrekening 2010 betrekking heeft op een periode tot 10 oktober 2010 en voor deze periode geen afzonderlijke begroting is vastgesteld, was het niet mogelijk om betrouwbare begrotingsoverschrijdingen en -onderschrijdingen te berekenen.

- *Het ontbreken van voorgeschreven toelichtingen en staten.*

De jaarrekening bevat nog steeds niet alle voorgeschreven staten.

- *Afkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009*

De door de SOAB geconstateerde tekortkomingen en leemtes in de AO/IC en fouten en onzekerheden bij de jaarrekeningen 2004 tot en met 2009 zijn niet opgeheven. De jaarrekening 2010 is nog niet door de SOAB gecontroleerd.

7

Bezwaren met betrekking tot het gevoerde financieel beheer en de jaarrekening

De Kamer heeft de volgende bezwaren met betrekking tot het financieel beheer:

- De jaarrekening 2010 is niet door de SOAB gecontroleerd;
- Er bestaat onzekerheid over de toereikende AO/IC ten aanzien van de balansposten, de betrouwbaarheid, de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de kosten en opbrengsten;
- In de jaarrekening komen zodanig veel fouten in de verschillende toelichtingen voor, dat de jaarrekening niet dienst kan doen als verantwoordingsdocument.

De Kamer heeft de volgende bezwaren met betrekking tot de jaarrekening:

- Kwantificeerbare rechtmatigheidsfouten tot een bedrag van Ang 195 miljoen;
- Kwantificeerbare getrouwheidsfouten tot een bedrag van Ang 906 miljoen;
- Kwantificeerbare onzekerheden tot een bedrag van Ang 827 miljoen;
- Ontbreken van een toelichting die aangeeft in hoeverre het bij de begroting vastgestelde te voeren beleid is gerealiseerd;
- Ontbreken van een analyse in de jaarrekening 2010 van de belangrijke afwijkingen tussen de oorspronkelijke begroting en de rekening;
- Ontbreken in de jaarrekening 2010 van een toelichting tussen de uitkomst van de rekening over het dienstjaar en die van het vorig dienstjaar;
- Ontbreken van een overzicht van de prestaties die het resultaat zijn van de activiteiten waarop de uitgaven betrekking hebben;
- Ontbreken van een overzicht van de voor het dienstjaar beschikbare bedragen ten behoeve van investeringen;
- Ontbreken van een staat B1 bij Model B van het personeel;
- Ontbreken van Model D, een staat van reserves en voorzieningen;
- Ontbreken van Model J, een staat voor de wijziging van de geraamde bedragen van de gewone dienst, kapitaaldienst en verdeeldienst, alsmede de investeringen in het dienstjaar;
- Ontbreken van Model K, een staat van af- en overschrijvingen;
- Samenstelling van de balanspost "Overige kortlopende schulden"
- Verantwoording belastingopbrengsten op kasbasis in plaats van op basis van het stelsel van baten en lasten.

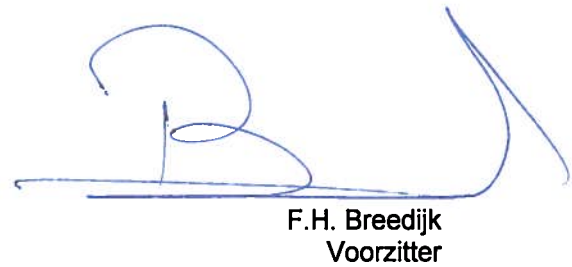
8

Oordeel jaarrekening

Aangezien de Kamer zich geen gefundeerd oordeel heeft kunnen vormen over de juistheid en de volledigheid van de in de rekening opgenomen gegevens, ontbreekt de benodigde basis om over te gaan tot goedkeuring van de jaarrekening 2010 conform artikel 134 lid 1 van de Staatsregeling van de Nederlandse Antillen.

K.E. Ersilia RA
Secretaris

F.H. Breedijk
Voorzitter

9 Bijlage 1 - Recapitulatie van de bevindingen en conclusies

9.1 Bevindingen

4.2 Financieel beheer

Er zijn in 2010 nog onvoldoende vorderingen gemaakt, die ertoe kunnen leiden dat op korte termijn een goedkeurende accountantsverklaring kan worden afgegeven. De Kamer ziet geen redenen die dit rechtvaardigen. De jaarrekening 2010 was ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet door de SOAB gecontroleerd.

5.1 Bevindingen accountantscontrole

De controle van de jaarrekening 2009 door de SOAB heeft nog niet plaatsgevonden.

5.2 Inrichting van de jaarrekening

De inrichting van de jaarrekening is niet conform de comptabiliteitsvoorschriften.

5.3 Fouten in de jaarrekening

De jaarrekening is onder grote tijdsdruk samengesteld. Dit heeft geleid tot een groot aantal cijfermatige fouten en ontoereikende toelichtingen.

5.4 Het exploitatieresultaat

De extra bijdragen aan Selikor NV, Skuchami, Tayer Soshal, Cems, CPA en Core zijn niet begroot. In totaal gaat het om Ang 53 miljoen.

5.5 De begrotingsuitvoering

In strijd met geldende regelgeving heeft het Bestuurscollege in 2010 verplichtingen aangegaan die niet middels een door de eilandsraad goedgekeurde eilandsverordening tot vaststelling of wijziging van de begroting zijn gedekt. In totaal gaat het om Ang 72 miljoen.

5.6.1. Deelnemingenbeleid

Het komt nog te weinig voor dat een specifieke profielschets voor de raad van toezicht van vennootschappen en stichtingen zijn vastgesteld, waarbij concreet rekening gehouden wordt met de aard en de omvang van de activiteiten van de verschillende stichtingen en vennootschappen. Ook komt het in het overgrote deel van de gevallen voor dat de statuten van de vennootschappen en de stichtingen nog niet zijn aangepast aan de bepalingen van de Code Corporate Governance.

5.6.2 Deelnemingen

Volgens de comptabiliteitsvoorschriften worden deelnemingen gewaardeerd tegen de historische aanschafprijs. Volgens de toelichting op de balans wordt de balanspost 'Deelnemingen' vanaf 2008 gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde.

5.6.4 Debiteuren

Aanzienlijke bedragen staan al meer dan 5 jaar open waarvan de inbaarheid dubieus is. Er moeten nog werkzaamheden plaatsvinden ter verdere opschoning en inning van de openstaande bedragen.

5.6.6 Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen zijn in de jaarrekening summier toegelicht.

5.6.7 Voorzieningen

Onderhoud scholen

Het achterstallig onderhoud geschat wordt op Ang 100 miljoen, maar onderhoudsplannen en –inventarisaties moeten uitwijzen hoe groot de achterstand exact is. Volgens de toelichting in de jaarrekening is de voorziening verre van toereikend. Verder is vermeld dat het voornemen bestaat om de voorziening aan te vullen bij de besluitvorming over de BRK-opbrengsten.

Voor zo ver de Kamer kon nagaan zijn na 10 oktober 2010 nog geen kosten ten laste van de voorziening gebracht en heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden om de voorziening ten laste van de Voorziening BRK-gelden aan te vullen.

Voorziening Algemene Risicoverzekering

Volgens de toelichting in de jaarrekening is de voorziening niet voor een bepaald risico in het bijzonder bedoeld. Daarom wordt de voorziening als een soort weerstandsvermogen of algemene reserve gezien.

5.6.8.1 Kortlopende schulden

Crediteuren algemeen

In de jaarrekening ontbreekt informatie over de afwikkeling van de post crediteuren.

Stichting wegenfonds Curaçao

Bij de berekening van de schuld aan de SWC wordt een andere methode gehanteerd dan die de SWC hanteert bij de berekening van de vordering op het Eilandgebied.

5.7.1 Stichting Wegenfonds Curaçao

Wegens doorbetaling van de ontvangen motorrijtuigenbelasting is in 2010 Ang 3,4 miljoen verantwoord, terwijl Ang 30,0 miljoen was begroot. In de jaarrekening 2010 ontbreekt een toelichting waarom de werkelijke afdracht is achtergebleven ten opzichte van de begroting en welke gevolgen dit heeft voor het wegenonderhoud.

Informatie over de besteding in 2010 door de stichting heeft de Kamer niet aangetroffen. De jaarrekeningen 2007 tot en met 2010 waren ten tijde van het schrijven van dit rapport slechts in concept opgesteld.

5.7.2 Curaçao Economic Partisipation Fund

Het eilandgebied Curaçao heeft met Santa Barbara Recreation N.V. een financieringsovereenkomst (funding agreement) gesloten. Omdat er sprake is van een financieringsovereenkomst, was de verantwoording in de jaarrekening 2005 als kosten ten laste van de Gewone Dienst tot een bedrag van Ang 29,2 miljoen, onjuist. Het bedrag had als een langlopende vordering op de balans verantwoord moeten worden. In de jaarrekening 2005 is op functie 310 een bedrag verantwoord wegens een bijdrage aan het Curaçao Economic Partisipation Fund (CEPF). In de jaarrekening 2010 heeft geen correctie plaatsgevonden.

5.7.3.1 Bekostiging van het onderwijs

Het eilandsbesluit waarin het V&V-stelsel wordt geregeld (Reglement bekostiging onderwijs), is nog niet door de eilandsraad vastgesteld. De Kamer stelde vast dat nog drie schoolbesturen grote achterstanden hebben bij het indienen van de financiële verslaggeving.

5.7.4.1 Ziektekosten PP-patiënten

De Kamer heeft in 2010 onderzoek gedaan naar de verstrekking van PP-kaarten. Naar aanleiding daarvan heeft de Kamer op 3 november 2010 een rapport (074/10/CUR)

gepubliceerd. In 2011 is het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid & Welzijn gestart met het zoeken van een oplossing voor de groep van de bus- en taxichauffeurs.

5.7.5 Uitgaven volksgezondheid

Functie 720 – Slachthuizen

De bijdrage wegens exploitatietekort van de Veterinaire Dienst ad Ang 360.874, sluit niet aan op de jaarrekening van deze dienst. Volgens de jaarrekening 2010 van de Veterinaire Dienst bedraagt het resultaat Ang 222.756 voordelig.

Functie 721 – Reiniging

Wegens dienstverlening is een bedrag van Ang 57,8 miljoen als last verantwoord, zonder dat er redelijke zekerheid bestaat dat de dienstverlening werd gerealiseerd. Het bedrag betreft dienstverlening 2010, vergoeding voor autowrakken en een achterstallige bijdrage wegens dienstverlening ad Ang 35,3 miljoen

5.7.6 Bouwgrondexploitatie

De verantwoorde kapitaallasten (Ang 5.637.627) sluiten niet aan op de Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven (Ang 3.225.931). In de jaarrekening ontbreekt een verklaring voor dit verschil.

5.7.7.1 Belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten zijn verantwoord op kasbasis (werkelijke ontvangsten). De comptabiliteitsvoorschriften bepalen dat deze opbrengsten moeten worden verantwoord op basis van het stelsel van baten en lasten.

De inning van de casinogelden vertoont achterstand.

5.7.7.2 Speelvergunningsrecht

Er bestaat een achterstand in het betalen van het speelvergunningsrecht door de Stichting Gaming Controle Board (GCB). De vordering op de GCB bedraagt medio april 2012 Ang 7.500.000.

9.2

Conclusies

4.2 Financieel beheer

Hoewel er geen achterstand meer bestaat in het opstellen van de jaarrekeningen, is de overheid nog steeds niet 'in control'.

5.1 Accountantscontrole

Omdat de jaarrekening 2010 niet door de SOAB is gecontroleerd, blijft onzekerheid bestaan over de juistheid, de volledigheid en de rechtmatigheid van de lasten en baten.

5.2 en 5.3 Inrichting van de jaarrekening en fouten in de jaarrekening

De informatiewaarde van de jaarrekening is onvoldoende om de gebruikers van de jaarrekening in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van het beleid en het gevoerde beheer.

5.5 Begrotingsuitvoering

Wegens begrotingsoverschrijdingen in de jaarrekening 2010 zijn uitgaven onrechtmatig tot een bedrag van Ang 71,5 miljoen.

5.6.1 Deelnemingenbeleid

Zolang niet wordt voldaan aan de Code Corporate Governance, ontbreken waarborgen voor goed openbaar bestuur ten aanzien van de overheidsvennootschappen en – stichtingen.

5.6.2 Deelnemingen

De waardering van de deelnemingen is in strijd met de comptabiliteitsvoorschriften.

5.6.4 Debiteuren

Omdat het restant van de opschoning van de post debiteuren is doorgeschoven naar 2011, blijft onzekerheid bestaan over de juistheid van de waardering van de post debiteuren.

5.6.7 Voorzieningen

Voorziening Onderhoud scholen

Omdat geschat wordt dat Ang 100 miljoen nodig zal zijn om het achterstallig onderhoud uit te voeren en er in voorziening Ang 5 miljoen beschikbaar is, concludeert de Kamer dat er grote onzekerheid bestaat over de toereikendheid van de voorziening.

Voorziening Algemene Risicoverzekering

Gezien de omschrijving in de toelichting op de balans van de voorziening Algemene Risicoverzekering is de Kamer van oordeel dat geen sprake is van een voorziening, maar van eigen vermogen.

Voorziening SEHOS

De toereikendheid van de voorziening SEHOS is aan de hand van de informatie in de jaarrekening niet te beoordelen.

5.6.8.1 Kortlopende schulden

Omdat in de jaarrekening informatie ontbreekt over de afwikkeling van de post crediteuren kan door de gebruiker van de jaarrekening geen oordeel worden gevormd over de waardering van deze balanspost.

Stichting Wegenfonds Curaçao

Er bestaat onzekerheid over de volledigheid en de waardering van de schuld aan de SWC.

5.7.1 Stichting Wegenfonds Curaçao

De toelichting in de jaarrekening is ontoereikend ten aanzien van de verantwoording van Ang 3,4 miljoen wegens doorbetaling van de ontvangen motorrijtuigenbelasting is verantwoord; voor 9 maanden was Ang 22,5 miljoen begroot.

Omdat de jaarrekeningen van de SWC over 2007 tot en met 2010 nog niet definitief zijn opgesteld, is de verantwoording door de SWC over de besteding van de motorrijtuigenbelasting onvoldoende.

5.7.2 Curaçao Economic Participation Fund

Omdat in 2005 de financiering van het project te Santa Barbara in de jaarrekening als kosten ten laste van de Gewone Dienst is verantwoord, is de balanspost Verstrekte langlopende leningen te laag tot een bedrag van Ang 29,2 miljoen.

5.7.3.1 Bekostiging van het onderwijs

Over de nog niet vastgestelde subsidiebedragen bestaat onzekerheid ten aanzien van de rechtmatige besteding.

5.7.4.1 Ziektekosten PP-patiënten

Omdat de toekenningsbesluiten werden genomen door de vestigingsmanagers van de wijkkantoren, zonder dat zij daartoe zijn gemachtigd, zijn deze besluiten niet rechtsgeldig.

De kosten wegens bijdrage aan BZV wegens ziektekosten van PP-patiënten zijn onrechtmatig voor wat betreft de kosten die zijn verbonden aan de permanente PP-kaart die zijn verstrekt aan on- en minvermogende 60-plussers en aan vermogenden verstrekte kaart.

Ten aanzien van de opzet van de interne controle concludeert de Kamer dat deze onvoldoende was om onrechtmatige toekenning en aanmaak/afgifte van de PP-kaarten alsmede het onrechtmatige gebruik daarvan te voorkomen of tijdig te ontdekken. Behalve dat er daardoor onzekerheid bestond over de rechtmatige en doelmatige verstrekking van de PP-kaarten, stelde de Kamer vast dat niet werd gehandeld overeenkomstig de opzet (zoals vastgelegd in o.a. de procesbeschrijvingen). Als gevolg hiervan werden enerzijds kaarten verstrekt zonder dat (voldoende) werd onderzocht of de aanvrager (nog steeds) recht op de kaart heeft en anderzijds dat PP-kaarten ten onrechte werden verstrekt.

Betrouwbare informatie over de (decentrale) uitvoering door het BZV van de Eilandsverordening Bijstand kosten medische hulp ontbreekt. Dit betekent dat het Bestuurscollege niet 'in control' was.

5.7.7.2 Belastingopbrengsten

De casinogelden worden niet tijdig geïnd.

10

Bijlage 2 – Gekwantificeerde onrechtmatige uitgaven, getrouwheidsfouten, onzekerheden en ondoelmatige uitgaven (bedragen in miljoen Antilliaanse gulden)

Omschrijving	Onrechtmatige uitgaven
	2010
Begrotingsoverschrijdingen	72
HF 6 - ziektekosten PP- patiënten	123
	195

Omschrijving	Getrouwheidsfouten
	2004
Fouten volgens de Kamer	
Balanspost deelnemingen, te hoog gewaardeerd in strijd met de comptabiliteitsvoorschriften	219
Balanspost Eigen vermogen, te hoog wegens te hoge waardering Deelnemingen	219
Balanspost Voorziening BRK-gelden, te hoog	217
Balanspost Eigen vermogen, te laag wegens onttrekking BRK-gelden	217
Balanspost Voorziening Algemene Risicoverzekering, te hoog	17
Balanspost Eigen vermogen, te laag wegens onttrekking t.g.v. Voorziening Algemene Risicoverzekering	17
F 720 – Slachthuizen, te lage last	0,6
	906,6

Omschrijving	Onzekerheden
	2010
Hoogte voorziening Onderhoud scholen	5
Waardering Vlottende passiva	764
HF 7 - kosten dienstverlening Selikor N.V.	58
	827

De Kamer merkt hierbij nog op, dat

- a. de werkzaamheden van de Kamer er niet op ingericht waren om alle onrechtmatige uitgaven, onzekerheden, getrouwheidsfouten en ondoelmatige uitgaven aan het licht te brengen. De kans bestaat dat de verantwoording nog meer afwijkingen bevat
- b. omdat de Kamer geen gebruik heeft kunnen maken van de bevindingen en conclusies van de SOAB naar aanleiding van de van de controle van de jaarrekening 2010 door de SOAB, zijn de getrouwheidsfouten niet aangevuld met de bevindingen van de SOAB.